

รายงาน

การขับเคลื่อนการบริหาร การศึกษาในภูมิภาค

ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยกองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาค มีภารกิจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2560 ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในภูมิภาค และการขับเคลื่อนสู่พื้นที่ผ่านสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 - 18 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 77 จังหวัด ตามบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อน นโยบายและข้อสั่งการสู่การปฏิบัติจากส่วนกลางไปยังหน่วยงานให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ ของพื้นที่

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการที่สอดคล้อง กับนโยบายและข้อสั่งการ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) จำนวน 10 โครงการ ประกอบด้วย โครงการสอดคล้องกับนโยบายด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน 6 โครงการ และโครงการสอดคล้องกับข้อสั่งการ จำนวน 4 โครงการ สรุปผลการดำเนินงานดังนี้

1. โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ)

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการภาค 1-18 มีเพียง 8 แห่ง ที่มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วันวัฒนธรรม การเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ โดยมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วันวัฒนธรรมการเรียนการสอนตามบริบท ของพื้นที่ รวมทั้งหมด 23 แห่ง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้คือน้อย 18 แห่ง

2. จำนวนโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รายชื่อโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 ลงนามโดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา) รวมทั้งสิ้น 1,808 แห่ง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามผลผลิตเชิงปริมาณที่ตั้งไว้ คือ อย่างน้อย 928 แห่ง

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. ถึงแม้ว่าการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วันวัฒนธรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่จะไม่ครบ ทุกภูมิภาค แต่ศูนย์การเรียนรู้วันวัฒนธรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ทั้ง 23 แห่ง ได้สะท้อน ให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” อย่างหลากหลาย ทำให้การเรียนรู้มีความหมาย มีคุณค่า ผู้เรียนมีความสุข และความสุขจากกระบวนการเรียนรู้

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับสนองนโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียน คุณภาพ ด้วยการจัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอ ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการคัดเลือกโรงเรียน เพื่อเข้าร่วมโครงการโรงเรียนตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” โดยคัดเลือกโรงเรียนจากอำเภอที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา **อำเภอละ 2 โรงเรียน** ซึ่งเป็นโรงเรียนคุณภาพที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ โดยสร้างโอกาสให้นักเรียน เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมทั้งสมรรถนะ และศักยภาพ

2. โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาว่า การกระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต)

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อจัดทำรูปแบบ/แนวทางการพัฒนานักเรียน หรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ ตามบริบทของพื้นที่

2. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา นวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษาในระดับจังหวัด เพื่อให้บริการข้อมูลด้าน นวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษา พร้อมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน

3. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ขับเคลื่อนการดำเนินงาน โครงการแบบบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ สร้างและพัฒนา เครือข่ายความร่วมมือของบุคลากรในทุกภาคส่วนมาร่วมกันสร้างนวัตกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ การศึกษาเพื่อยกระดับผู้เรียนในด้านทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแต่ละแห่ง สามารถนำรูปแบบ/แนวทางการพัฒนานักเรียน หรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน แก้ไขปัญหาในสภาพ ปัจจุบัน และพัฒนากระบวนการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ ได้จริง และมีประสิทธิภาพ

2. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถนำข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา นวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษาในระดับภาค

3. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ขับเคลื่อนการดำเนินงาน โครงการแบบบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ สร้างและพัฒนา เครือข่ายความร่วมมือของบุคลากรในทุกภาคส่วน มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมถึง การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมในห้องเรียนของครูผู้สอน

3. โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต)

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 20 จังหวัด ดำเนินโครงการ ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567 ผ่านกลไกในการบริหารการศึกษา 3 กลไกหลัก คือ 1) กลไกคณะกรรมการ ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 2) กลไก

คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ และ 3) กลไกภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน หรืออาจมีชื่ออื่นเฉพาะ

2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 20 จังหวัด มีข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อการพัฒนาการรูปแบบกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

การบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตอบสนองความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่บรรลุตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยกำหนดกรอบหลักสูตรของจังหวัด เพื่อให้สถานศึกษานำร่องนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องตามบริบทและลักษณะเฉพาะของพื้นที่ชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูล พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ ชุมชน และนักเรียน ประเมินผลโดยใช้กระบวนการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) วัดและประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลายตามสภาพจริง

4. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต)

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย (อายุ 3-6 ปี) เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน สมวัย เต็มตามศักยภาพ ได้รับการบริการดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่มีความเชื่อมโยง และความร่วมมือจากทุกกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในลักษณะของการบูรณาการ ส่งเสริม สนับสนุน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบได้พัฒนาคุณภาพ การบริการดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยบนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด สอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลโดยคำนึงถึงความสุข ความเป็นอยู่ที่ดี ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่จัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัด ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัย ปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยเชิงบูรณาการ ปรับปรุงระบบการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

5. โครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต)

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. ผู้บริหาร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนในสถานศึกษา/หน่วยงานทุกสังกัด รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค

1 – 18 ได้ร่วมกันจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานทางด้านวิชาการ ด้านการ บริหารการศึกษา และการจัดการศึกษาแบบบูรณาการตามนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข”

2. สถานศึกษา/หน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1-18 ได้ร่วมกันผลิตสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดีมีความสุข” และดำเนินการจัดทำในรูปแบบต่าง ๆ

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้บริหาร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนในสถานศึกษา/หน่วยงาน ทุกสังกัด รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการออกแบบ ร่วมประชุมวางแผน กำหนดทิศทาง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนตามบริบทพื้นที่ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีผลงานต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) เพื่อให้เกิดการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ได้คุณภาพและมาตรฐานที่ส่งผลให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข”

6. โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่อง เชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับ การศึกษาและประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศไม่ต้องเสียเวลาในระบบ ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย)

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 77 แห่ง มีหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงศึกษาขั้นพื้นฐานกับ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาแบบบูรณาการและสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ในระดับ จังหวัดทุกจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม สามารถสรุปภาพรวมจำนวนหลักสูตร Continuous and Linking Curriculum (CLC) ด้านความต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานกับระดับอาชีวศึกษาและ อุดมศึกษา รวมทั้งสิ้น 310 หลักสูตร

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. สถานศึกษาและสถานประกอบการเปิดโอกาสการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถวางแผน การเรียนรู้ได้ตามความต้องการ โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา การใช้สถานการณ์จริงจากสถานประกอบการและชุมชน “ปรับโรงงาน เป็นโรงเรียน” โดยสามารถเข้าเรียน ในหลักสูตรที่สามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ (ธนาคารหน่วยกิต : Credit Bank)

2. ผู้เข้าร่วมเรียนหลักสูตรที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ และสำเร็จการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ได้รับการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระดับสูงขึ้น และช่วยต่อยอดในการทำงานเพื่อ ความก้าวหน้าในอาชีพ ยกระดับคุณภาพ มุ่งงานทำ และมีรายได้ที่สูงขึ้น

3. สถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอนและการผลิตกำลังคนสายอาชีพ ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับ สถานประกอบการที่รับนักเรียน นักศึกษาเข้าไปทำงานแล้วสามารถปฏิบัติงานได้จริง ตรงกับความต้องการ ไม่ต้องไปเสียเวลาในการเทรนดงานใหม่ ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาจบในหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน และส่งผลให้จบแล้วมีอาชีพและการมีงานทำ

7. โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการเข้ารับการประเมินของสถานศึกษาให้ผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) รวมจำนวนสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินทั้งสิ้น 259 แห่ง

2. สถานศึกษาพอเพียงในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 ขอเข้ารับการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) จำนวน 447 แห่ง ขอเข้ารับการประเมินจำนวน 439 แห่ง ซึ่งมีสถานศึกษาพอเพียงที่ผ่านการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาจำนวน 420 แห่ง

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. สถานศึกษาทุกระดับมีการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นระบบสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ มีการติดตามผล ประเมินผล สรุปผล ถอดบทเรียน และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง

2. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการสถานศึกษาและการพัฒนาบุคลากร ให้เกิดผลในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และสอดคล้องกับบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

8. โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนโครงการผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางและองค์ความรู้ใหม่ มีกระบวนการและขั้นตอนการประเมินผล การปฏิบัติงานและกำหนดตัวชี้วัดกิจกรรม ทั้งนี้ ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจ และมีเจตนาที่ดีต่อชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น มีความภูมิใจในการเป็นคนไทย

2. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขับเคลื่อนโครงการมีการกำหนดแนวทางการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เป็นการจัดกิจกรรมควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน มุ่งสร้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำหน้าที่เป็น

พลเมืองดี เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ มีจิตบริการ มีอาชีพ ทำให้ผู้เรียนที่ร่วมโครงการทุกคนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสาระสำคัญตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

3. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ โดยความร่วมมือบูรณาการกับหน่วยงานทางการศึกษา ขยายผลการจัดกิจกรรมการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในการเรียนรู้ถึงนวัตวิถีของท้องถิ่นและชุมชน ผ่านการศึกษาประวัติศาสตร์ เชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและศึกษาเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่น ภูมิสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตท้องถิ่นชุมชนของตน

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. จากการประเมินผลผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ความเข้าใจและสามารถแสดงออกถึงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้ง พระราชกรณียกิจของบูรพกษัตริย์ไทย และพระมหากษัตริย์องค์ที่มีต่อคนไทย

2. จากการประเมินผลผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานการเรียนรู้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ มีจิตบริการ มีอาชีพส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศอย่างยั่งยืนตามบริบทในพื้นที่ตนเอง

3. จากการประเมินผลผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมท้องถิ่น ประวัติศาสตร์เชิงสร้างสรรค์ และนวัตวิถีของท้องถิ่นและชุมชน ทำให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่น และภูมิใจในความเป็นนวัตวิถีท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง

9. โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเข้าร่วมเป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการรู้ความเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมทั้ง กำกับ ติดตามการรายงานผลการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูล จัดทำองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและบันทึกวัฒนธรรม และภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง

จำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนสะสมจำนวน จำนวน 5,613 แห่ง เพิ่มขึ้น 721 แห่ง จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการอบรม จำนวน 873 คน

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและ ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการใช้ชีวิตที่พึ่งพาตนเองซึ่งเป็นหัวใจหลักของเศรษฐกิจพอเพียง มีการนำเนื้อหาของโครงการมาบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน

ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ปลุกฝังคุณค่าของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ความอดทน และการทำงานเป็นทีม พร้อมทั้ง จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ จากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่หน่วยงาน/สถาบันการศึกษา

10. โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

จังหวัดชายทะเลในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 2 – 9 ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ โดยส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำร่องทุกสังกัดในพื้นที่ จำนวนทั้งสิ้น 3,658 แห่ง จัดการเรียนการสอนเรื่องทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเลและเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

สำนักงานศึกษาธิการภาค 7 แห่ง และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชายทะเล 23 แห่ง ได้ดำเนินการขับเคลื่อน ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกสังกัด ในพื้นที่จัดการเรียนการสอน เรื่องทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเล และเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร ส่งผลให้ครูผู้สอน และผู้เรียน ได้มีจิตสำนึก รัก ห่วงแหน ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ในฐานะที่เป็นเจ้าของทะเลไทย

คำนำ

กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดทำรายงานการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาในภูมิภาคของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้เห็นถึงผลการขับเคลื่อนโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) นโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” โดยมีเป้าหมายการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต อีกทั้ง เพื่อเผยแพร่และเป็นฐานองค์ความรู้ และแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค

กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินงานฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาขับเคลื่อนโครงการและใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน	5
- โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	7
- โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนา การศึกษา	13
- โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	17
- โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่	23
- โครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน”	27
- โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่อง เชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา	34
- โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	39
- โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษา สู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	49
- โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	53
- โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องของ กระทรวงศึกษาธิการ	58
บทที่ 3 ประเด็นท้าทาย และข้อเสนอเชิงนโยบาย	63
ภาคผนวก	95
คณะผู้จัดทำ	99

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปโครงการตามนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาค	5
2	จำนวนศูนย์การเรียนรู้ต้นวัตรกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่จำแนกตามสำนักงานศึกษาธิการภาค	7
3	จำนวนสถานศึกษาคุณภาพที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ (โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ")	8
4	แสดงกิจกรรมโครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”	28
5	แสดงหน่วยงานและสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข”	30
6	แสดงจำนวนหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา จำแนกรายสำนักงานศึกษาธิการภาค	34
7	แสดงจำนวนสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) จำแนกรายจังหวัด และรายสำนักงานศึกษาธิการภาค	40
8	จำนวนสถานศึกษาพอเพียงขอรับการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) จำแนกรายสำนักงานศึกษาธิการภาค	43
9	แสดงการเปรียบเทียบจำนวนสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 - 2567 จำแนกรายสังกัด	54
10	แสดงจำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมและผ่านการอบรมหลักสูตรของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	54
11	แสดงจำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมจัดการเรียนการสอนเรื่องทะเลและมหาสมุทร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกรายสังกัดและรายสำนักงานศึกษาธิการภาค	58
12	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	63
13	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัด ตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	73
15	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษา ปฐมวัยในระดับพื้นที่	76
16	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน”	79
17	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำ รูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา	84
18	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา	85
19	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี ตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	87
20	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ.	89
21	แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนรู้การสอน ในสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องของกระทรวงศึกษาธิการ	90
22	แสดงประเด็นปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคพิจารณา	92

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2566 คณะรัฐมนตรีได้มีการแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เกี่ยวกับนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีความสอดคล้องกับหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ และหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ที่มุ่งหวังจะสร้างความสามัคคีปรองดองให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของประเทศให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทุกคน โดยรัฐบาลมีกรอบนโยบายในการบริหาร และพัฒนาประเทศตามกรอบความเร่งด่วน ได้แก่ กรอบระยะสั้น (กระตุ้นการใช้จ่าย) เป็นการเร่งแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของประชาชนอย่างเร่งด่วนและรวดเร็ว กรอบระยะกลาง และระยะยาว เสริมขีดความสามารถให้กับประชาชนผ่านการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย สร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับประชาชน

นโยบายปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นนโยบายด้านการศึกษาตามกรอบระยะกลางและระยะยาวของรัฐบาล มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศและการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาศักยภาพคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี มีวินัย และภูมิใจในชาติ ส่งเสริมการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา รวมถึงการปรับโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ เป็นครูที่มีคุณภาพ ครูแนะแนวเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้นักเรียนได้รับคำแนะนำด้านเนื้อหาของการเรียนและการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการตัดสินใจเลือกเรียนและประกอบอาชีพ อีกทั้งให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของนักเรียนทุกคน นอกจากนี้ รัฐบาลจะส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ทั้งสายวิชาการ และสายอาชีพให้มีรายได้จากวิชาที่เรียน โอกาสฝึกงานระหว่างเรียน เพื่อสร้างบุคลากรที่มีทักษะ และความสามารถตรงต่อความต้องการของการจ้างงาน และแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

จากแนวนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) จึงประกาศนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2566 โดยมีเป้าหมายการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ และการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต ภายใต้ 2 นโยบายหลัก คือ ลดภาระครู และบุคลากรทางการศึกษา และลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง พร้อมทั้งประกาศข้อสั่งการและแนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงข้อสั่งการและแนวปฏิบัติอื่น ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและประชาชนทุกคน และต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2566 เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายไปเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา โดยดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว และรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยกองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ที่มีภารกิจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2560 ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในภูมิภาค และการขับเคลื่อนสู่พื้นที่ผ่านสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 - 18 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร ตามบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลไกร้อยเรียงนโยบายและข้อสั่งการจากส่วนกลางสู่หน่วยงานตามบริบทและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ในการนี้กองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก “ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง” นโยบายย่อยประกอบด้วย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต และการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษาและประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาในระบบ ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย รวมถึงโครงการที่สอดคล้องกับข้อสั่งการที่ 1 ให้นำนโยบายด้านการศึกษาของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไปดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม (Action Plan) ข้อสั่งการที่ 3 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ และข้อสั่งการที่ 4 ให้ร่วมกันรักษาสีงแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อรายงานผลการขับเคลื่อนโครงการในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาคที่สอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)

2.2 เพื่อเป็นฐานองค์ความรู้และแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมและพัฒนากิจการบริหารการศึกษาในภูมิภาคที่สอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)

2.3 เพื่อเผยแพร่ผลการขับเคลื่อนโครงการในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาคที่สอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ)

3. ขอบเขตของการดำเนินงาน

3.1 ขอบเขตของหน่วยดำเนินการขับเคลื่อน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

3.2 โครงการที่สอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) จำนวน 10 โครงการ ประกอบด้วย

นโยบายด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

1. อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ (1 โครงการ)

- โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2. ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต (4 โครงการ)

- โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา

- โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่

- โครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน”

3. การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษาและประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศไม่ต้องเสียเวลาในระบบ ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย (1 โครงการ)

- โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

ข้อสั่งการที่ 3 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ (3 โครงการ)

- โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

- โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ข้อสั่งการที่ 4 ให้ร่วมกันรักษาสีแวดล้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด (1 โครงการ)

- โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

4. วิธีดำเนินการ

4.1 รวบรวมผลการขับเคลื่อนโครงการจากแบบรายงานผลการติดตามและประเมินผล การบริหารการศึกษาในภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (แบบ รตภ.67) จากสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 1 - 18 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 77 จังหวัด

4.2 กิจกรรมติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ตามนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

4.3 สังเคราะห์ ข้อมูลตามแบบรายงาน สรุปประเด็นรายงานตามตัวชี้วัดของแต่ละโครงการ

4.4 รวบรวมข้อมูลจากการสังเคราะห์เพื่อรายงานผลการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษา ในภูมิภาค ตามนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

4.5 เสนอต่อผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีรายงานผลการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ตามนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงาน และเป็นฐานองค์ความรู้ และแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมและ พัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

ผลการดำเนินงาน

กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค (กสภ.สป.ศธ.) ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ซึ่งเป็นโครงการสอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการด้านการศึกษาจากส่วนกลางสู่หน่วยงานในภูมิภาคตามบริบทและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กสภ.สป.ศธ. ได้ดำเนินงานโครงการ และสรุปผลการดำเนินงานจำแนกตามนโยบายและข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปโครงการตามนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ในความรับผิดชอบของกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค

นโยบาย/ข้อสั่งการ รมว.	โครงการ
นโยบายด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (3 นโยบายย่อย)	
1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ (1 โครงการ)	1. โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต (4 โครงการ)	1. โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา 2. โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 3. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ 4. โครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”
การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับ การศึกษาและประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็น เลิศไม่ต้องเสียเวลาในระบบ ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย (1 โครงการ)	1. โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
ข้อสั่งการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การปฏิบัติ (3 โครงการ)	1. โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

นโยบาย/ข้อสั่งการ รมว.	โครงการ
ให้ร่วมกันรักษาสีแกวต้อมและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด (1 โครงการ)	2. โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
	3. โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
	1. โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนรู้การสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

กสภ.สป.ศธ. ได้ดำเนินการส่งเสริม กำกับ ติดตามการดำเนินงาน และรวบรวมผลการขับเคลื่อนโครงการจากสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 - 18 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 77 จังหวัด ซึ่งมีการรายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงานผลการติดตามและประเมินผลการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (แบบ รตภ.67) ในการนี้ กสภ.สป.ศธ. จัดกิจกรรมติดตามประเมินผลและรายงานผลการขับเคลื่อนการบริหารการศึกษาในภูมิภาคของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ซึ่งมีผลการดำเนินงานจำแนกตามนโยบายและข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) นำเสนอรายโครงการ ดังนี้

โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลนโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและต่อยอดนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เป็นผลงานที่ได้รับการคัดเลือกในระดับประเทศให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามบริบทของพื้นที่อย่างยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาคุณภาพของทุกสังกัด ทุกระบบ และทุกรูปแบบในพื้นที่ รวมถึงการติดตามและสะท้อนผลการขับเคลื่อนการส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาคุณภาพของทุกสังกัด ทุกระบบ และทุกรูปแบบในพื้นที่

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

1. มีศูนย์การเรียนรู้วัตกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ อย่างน้อย 18 แห่ง
2. มีสถานศึกษาคุณภาพที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ อย่างน้อย 928 แห่ง

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

จำนวนศูนย์การเรียนรู้วัตกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 และจำนวนสถานศึกษาคุณภาพที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 จำนวนศูนย์การเรียนรู้วัตกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่จำแนกตามสำนักงานศึกษาธิการภาค

สังกัด	จำนวนศูนย์การเรียนรู้วัตกรรมการ
สำนักงานศึกษาธิการภาค 6	6
สำนักงานศึกษาธิการภาค 7	1
สำนักงานศึกษาธิการภาค 9	5
สำนักงานศึกษาธิการภาค 13	1
สำนักงานศึกษาธิการภาค 15	4
สำนักงานศึกษาธิการภาค 16	3
สำนักงานศึกษาธิการภาค 17	1
สำนักงานศึกษาธิการภาค 18	2
รวม	23

จากตารางที่ 2 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 มีเพียง 8 แห่ง ที่มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 44.44 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 18 แห่ง โดยมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ ประกอบด้วย การประกาศสถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้และการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์ รวมทั้งหมด 23 แห่ง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามผลผลิตเชิงปริมาณที่ตั้งไว้คือน้อย 18 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนออนไลน์ ตัวอย่างเช่น ศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 สามารถค้นคว้า เรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนบนเว็บไซต์ของสำนักงาน

ตารางที่ 3 จำนวนสถานศึกษาคุณภาพที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ (โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ")

ระดับการศึกษา	จำนวนสถานศึกษาคุณภาพ
โรงเรียนคุณภาพ "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ" ระดับประถมศึกษา	901
โรงเรียนคุณภาพ "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ" ระดับมัธยมศึกษา	907
รวม	1,808

จากตารางที่ 3 พบว่า จำนวนโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ" ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รายชื่อโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย "1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ" ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 ลงนามโดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา) ระดับประถมศึกษา มีจำนวน 901 แห่ง และระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 907 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,808 แห่ง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามผลผลิตเชิงปริมาณที่ตั้งไว้คือน้อย 928 แห่ง

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

1. ในทุกภูมิภาคมีศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ ที่สะท้อนให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” อย่างหลากหลาย
2. ในทุกภูมิภาคมีข้อมูลสถานศึกษาคุณภาพที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่อย่างน้อยอำเภอละ 1 แห่ง

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

จากตารางที่ 2 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน 8 แห่ง ที่มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ในระดับภูมิภาค คิดเป็นร้อยละ 44.44 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 18 แห่ง ถึงแม้ว่าการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ จะไม่ครบทุกภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ศูนย์การเรียนรู้วัตรกรรมการเรียนการสอนตามบริบทของพื้นที่ทั้ง 23 แห่ง ได้สะท้อนให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” อย่างหลากหลาย ทำให้การเรียนรู้มีความหมาย มีคุณค่า ผู้เรียนมีความสุขและความสุขจากกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

1. เชื่อมโยงกับชีวิตจริง : จัดการสอนที่คำนึงถึงบริบทของพื้นที่ ใช้สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้จากสภาพจริง ได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเกิดการเรียนรู้ต่อยอดจากการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว

2. ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน : พัฒนาวัตรกรรมการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการ เรียนรู้ตามความถนัดความสามารถ จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก และตื่นเต้นกับเนื้อหาที่เรียน ซึ่งส่งผลให้มีความสุขและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

3. สร้างความรู้สึกร่วม : นำกิจกรรมตามสภาพแวดล้อมวิถีท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมกับชุมชน มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อน ๆ และครูผู้สอน รวมถึงคนในชุมชน ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

4. เน้นการเรียนรู้แบบปฏิบัติ : การสอนที่เน้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่น เช่น การออกไปสำรวจในพื้นที่จริง หรือการเรียนรู้ผ่านโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ และแก้ไขปัญหา ซึ่งช่วยเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกภูมิใจและความสุขจากการประสบความสำเร็จ

5. เสริมสร้างทักษะชีวิต : การเรียนการสอนที่คำนึงถึงบริบทพื้นที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ เช่น การปรับตัว การทำงานร่วมกัน การวางแผนแก้ปัญหา การใช้ทักษะที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและเติบโตอย่างสมบูรณ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับสนองนโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ด้วยการจัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอ ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการคัดเลือกโรงเรียน เพื่อเข้าร่วมโครงการโรงเรียนตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” โดยคัดเลือกโรงเรียนจากอำเภอที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อำเภอละ 2 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนคุณภาพที่หลากหลายตามบริบทของพื้นที่ โดยสร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมทั้งสมรรถนะและศักยภาพ ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศรายชื่อโรงเรียนคุณภาพตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง รายชื่อโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย

“1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2566 ลงนามโดยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา)

สถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีลักษณะเฉพาะตามบริบทของพื้นที่ มีจุดเด่นและแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่ต่างกันไปตามสภาพภูมิสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และทรัพยากรท้องถิ่น มีการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่เพื่อเกิดความเหมาะสม และประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ตัวอย่างที่สามารถเห็นได้ชัดเจนในแต่ละภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ เช่น

ภาคเหนือ : สถานศึกษาในภาคเหนือมุ่งเน้นการอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมล้านนา รวมถึงการส่งเสริมงาน หัตถกรรมและศิลปท้องถิ่น เช่น การทอผ้า การทำเครื่องเงิน และการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืชเมืองหนาว บางสถานศึกษายังมีหลักสูตรที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เนื่องจากภูมิภาคนี้มีป่า เขา และทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

ภาคกลาง : สถานศึกษาภาคกลางมุ่งเน้นการเรียนรู้ และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ และหลักสูตรสากลเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการศึกษาต่อในระดับนานาชาติ มีโรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์กลางการศึกษาทางด้านธุรกิจ เทคโนโลยี นวัตกรรมและวิทยาศาสตร์สมัยใหม่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : สถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมุ่งเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรและการจัดการทรัพยากรน้ำ เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่ต้องพึ่งพาอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรกรรมอย่างมาก มีการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ภาษาถิ่นอีสาน ภาษาตามชุมชนชายขอบ และการศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและมรดกโลกต่าง ๆ

ภาคตะวันออก : สถานศึกษาในภาคตะวันออกมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการประกอบอาชีพ 10 อุตสาหกรรม เป้าหมาย โครงการผลิตและพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพื้นที่พิเศษภาคตะวันออก เพื่อรองรับนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของรัฐบาลที่มุ่งให้ประเทศไทยเป็น Thailand 4.0 นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้เรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรกรรม การเพาะปลูก และบริหารจัดการไม้ผลและพืชเศรษฐกิจของพื้นที่

ภาคตะวันตก : สถานศึกษาในภาคตะวันตกมุ่งเน้นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการประมงน้ำจืด

ภาคใต้ : สถานศึกษาในภาคใต้นิยมบูรณาการเรียนการสอนเข้ากับการใช้ทรัพยากรทางทะเล เช่น การประมง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการอนุรักษ์ป่าชายเลน นอกจากนี้ ยังเน้นการศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการ "เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่" เพื่อให้ประสบความสำเร็จ สามารถพัฒนาและต่อยอดนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาคุณภาพของทุกสังกัด ทุกระบบ และทุกรูปแบบในพื้นที่ แสดงในภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกลไกในการขับเคลื่อนโครงการ "เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่"

ขั้นตอนที่ 1 คัดเลือกสถานศึกษาคุณภาพประจำอำเภอ

- กำหนดเกณฑ์และกระบวนการคัดเลือกที่ชัดเจน เป็นธรรมและโปร่งใส เพื่อให้ได้สถานศึกษาคุณภาพประจำอำเภอ และสถานศึกษาสามารถนำเสนอผลงานนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

- สร้างเครือข่ายโดยส่งเสริมให้สถานศึกษาคุณภาพประจำอำเภอสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลแบบอย่างนวัตกรรม

ขั้นตอนที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาคุณภาพ

- สนับสนุนตามความเหมาะสม โดยจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น รวมถึงให้คำปรึกษาและการอบรม เพื่อช่วยให้สถานศึกษาคุณภาพพัฒนาได้ตามบริบทและความต้องการของพื้นที่

- ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วม

- ให้ความสำคัญกับการร่วมมือแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดนโยบาย จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ สนับสนุนด้านทรัพยากร เทคโนโลยี การสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และร่วมกันกำหนดทิศทางและการดำเนินงานของโครงการ และมีการกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานและกำหนดตัวชี้วัดกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 4 ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ

- บริหารจัดการโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ เช่น การรวบรวมข้อมูล การติดตามและประเมินผล และการสื่อสารประชาสัมพันธ์
- จัดการเรียนรู้การสอน โดยการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจในการเรียนรู้

4. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการ "เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพ ตามบริบทของพื้นที่" ให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

4.1 ด้านการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วม โดยการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน มุ่งเน้นการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ประกอบการ รวมถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยชุมชนและผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและการดำเนินงานของโครงการ

4.2 ด้านการสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอ ซึ่งในการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอและเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

4.3 ด้านการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามทิศทางที่ถูกต้องและสามารถวัดผลได้ และมีกระบวนการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สามารถนำผลมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงาน รวมทั้งมีการบริหารจัดการทรัพยากร ทั้งงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเกิดประโยชน์สูงสุด

4.4 ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา การพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารจัดการ บุคลากร และกระบวนการเรียนการสอน มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา

โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนว การเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต) วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนานวัตกรรมบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการยกระดับคุณภาพ และประสิทธิภาพการจัดการศึกษาอย่างบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศอย่างบูรณาการด้านนวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษาในระดับจังหวัด และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

1. จังหวัดมีรูปแบบ/แนวทางการพัฒนานักเรียน หรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา รวมทั้งการยกระดับคุณภาพ และประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
2. จังหวัดมีศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา นวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษา ในระดับจังหวัด เพื่อให้บริการข้อมูลด้านนวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษา
3. จังหวัดมีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อจัดทำรูปแบบ/แนวทางการพัฒนานักเรียน หรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ ตามบริบทของพื้นที่ ดำเนินการทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา และร่วมกันวางแผนการดำเนินงานระดับภาคและระดับจังหวัดให้มีความรู้ความเข้าใจให้ดำเนินโครงการไปในทิศทางเดียวกัน ผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน รวมทั้งการประกวดและคัดเลือกนวัตกรรมที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับภาค แสดงถึงผลงานความก้าวหน้าและผลสำเร็จของการขับเคลื่อนการบูรณาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ รวมถึงการขับเคลื่อนการทำวิจัย นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล สามารถเป็นกลไกกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษาบริหารจัดการ ส่งเสริมครูผู้สอนให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบนวัตกรรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการตามบริบทของผู้เรียน ให้เกิดการยกระดับคุณภาพ และประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ตามศักยภาพ เป็นคนดีของสังคม
2. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา นวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษาในระดับจังหวัด เพื่อให้บริการข้อมูลด้านนวัตกรรม

และการวิจัยทางการศึกษา พร้อมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน

3. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการแบบบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของบุคลากรในทุกภาคส่วนมาร่วมกันสร้างนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา เพื่อยกระดับผู้เรียนในด้านทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตในศตวรรษที่ 21

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

1. จังหวัดสามารถนำรูปแบบ/แนวทางการพัฒนานักเรียน หรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาได้จริงในระดับพื้นที่และมีประสิทธิภาพ

2. ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา นวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษาในระดับจังหวัด มีความครอบคลุม ชัดเจน เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จังหวัดสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแต่ละแห่ง สามารถนำรูปแบบ/แนวทางการพัฒนานักเรียน หรือแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน แก้ไขปัญหาในสภาพปัจจุบัน และพัฒนากระบวนการศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ ได้จริงและมีประสิทธิภาพ เช่น

สำนักงานศึกษาธิการภาค 10 มีการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา นวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา ในการยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนขยายผลให้กับสถานศึกษาที่เป็นคู่พัฒนา ต่อยอดนวัตกรรมนำไปใช้ในสถานศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการภาค 16 มีนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในการพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขปัญหา ด้านการศึกษา ด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ครูสามารถพัฒนาทักษะใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ในการสอน ผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การใช้แอปพลิเคชันในการเรียน การใช้สื่อดิจิทัลในการอธิบายเนื้อหา การประเมินผล และขยายผลไปยังเครือข่าย หน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด รวมถึงการขยายผลไปยังโรงเรียนอื่น ๆ นำไปสู่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นที่ยอมรับ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในวงการศึกษาอย่างกว้างขวาง

2. ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถนำข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา นวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษาในระดับภาค เช่น

สำนักงานศึกษาธิการภาค 7 สามารถพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศอย่างบูรณาการ ด้านนวัตกรรม และการวิจัยทางการศึกษาในระดับภาค ในการเป็นแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้านนวัตกรรม ด้านการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ได้จัดทำศูนย์การเรียนรู้ด้านนวัตกรรมการเรียนการสอน ดำเนินการ ประสบผลสำเร็จเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) และมีข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ที่มีความครอบคลุม ชัดเจน เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานศึกษาธิการภาค 18 ได้จัดทำนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษาและ นำเสนอในรูปแบบของนิทรรศการเสมือนจริงนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา

3. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ แบบบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ สร้างและพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือของบุคลากรในทุกภาคส่วน โดยไม่แบ่งแยกสังกัด มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนรู้ของ ผู้เรียน รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมในห้องเรียนของครูผู้สอน

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ พัฒนาการศึกษ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ สามารถส่งเสริม สนับสนุน พัฒนานวัตกรรมบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการนิเทศ พัฒนาศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศอย่างบูรณาการ ด้านนวัตกรรม และ การวิจัยทางการศึกษา และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

4. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลให้โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ พัฒนาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประสบความสำเร็จในระดับภาคและระดับจังหวัด ประกอบด้วย

1. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานของ กระทรวงศึกษาธิการ เช่น สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานใน พื้นที่เป็นสิ่งสำคัญ ความร่วมมือจากครู บุคลากร และผู้บริหารในพื้นที่ช่วยให้โครงการสามารถดำเนินการ ได้อย่างราบรื่นและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ต่าง ๆ

2. การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรทรัพยากรทางด้านงบประมาณ บุคลากร และเครื่องมือในการบริหารจัดการโครงการต้องเพียงพอและเหมาะสม รวมถึงการใช้เทคโนโลยี ในการสนับสนุนกระบวนการบริหารจัดการ การเรียนรู้ และการนิเทศติดตามอย่างมีประสิทธิภาพ

3. นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น แพลตฟอร์มดิจิทัล การเรียนรู้ออนไลน์ และเครื่องมือการประเมินผลแบบ ดิจิทัลมาช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่รวดเร็วและแม่นยำ

4. การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรการพัฒนาทักษะครูและบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นหัวใจ ของความสำเร็จ ครูต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการ

สอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่ตอบโจทย์ความต้องการในศตวรรษที่ 21

5. ระบบการนิเทศและติดตามผลที่มีประสิทธิภาพการมีระบบนิเทศติดตามผลที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ช่วยให้สามารถตรวจสอบและปรับปรุงโครงการได้ตามความจำเป็น การใช้ข้อมูลจากการประเมินผลเพื่อปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในระหว่างการทำงานจะช่วยให้โครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น ภาคเอกชน สถาบันวิจัย และชุมชนท้องถิ่น ช่วยเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานของโครงการ การสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ ช่วยให้เกิดการพัฒนาการศึกษาที่ครอบคลุมและมีความหลากหลายมากขึ้น

7. การประเมินผลที่ชัดเจนและเป็นระบบการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและการวัดผลที่แม่นยำ ทำให้โครงการสามารถประเมินความสำเร็จและปรับปรุงกระบวนการให้เหมาะสม การใช้ตัวชี้วัดเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพัฒนาทักษะของผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ช่วยให้เห็นผลลัพธ์ได้ชัดเจน

โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต) วัตถุประสงค์เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาตามข้อกำหนดและเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และขับเคลื่อนได้ตามเป้าหมายที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 20 จังหวัด มีกลไกในการบริหารการศึกษา (บริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานงบประมาณ และการพัฒนาการบริหารงานทั่วไป) ที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่และส่งผลต่อเอกภาพการพัฒนาการศึกษาของจังหวัด

2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการรูปแบบกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 20 จังหวัด ดำเนินโครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ผ่านกลไกในการบริหารการศึกษา 3 กลไกหลัก คือ 1) กลไกคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 2) กลไกคณะกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ และ 3) กลไกภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน หรืออาจมีชื่ออื่นเฉพาะ เช่น

จังหวัดภูเก็ต : กลไกหน่วยปฏิบัติงาน (Micro Level) ร่วมกับการสนับสนุนจากหน่วยพื้นที่ (Meso Level) จัดห้องการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ทุกที่ เด็กได้รับโอกาสในการเรียนรู้ตามความสนใจ ครูจัดการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นตามความแตกต่างของเด็กเพื่อพัฒนาเด็กทุกคนในพื้นที่ให้เป็นเด็กเก่ง (เด็กเก่ง ดี มีสุข มีสมรรถนะ สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม)

จังหวัดปัตตานี : กลไกขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตาม พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ผ่าน 4 กลไกหลัก กลไกเชิงพื้นที่ กลไกทีมนักวิจัย (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี) กลไกระดับสถานศึกษา และกลไกการนิเทศแบบเสริมพลัง

จังหวัดตราด : กลไกประสานส่งเสริมและบูรณาการด้วยแนวทาง TRAT HI จากทุกภาคส่วน

ที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดระยอง : กลไกความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ด้วยตนเอง โดยใช้วงจร PDCA

จังหวัดเชียงใหม่ : กลไกการมีส่วนร่วมของกลไกคณะกรรมการขับเคลื่อน กลไกคณะกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อน หน่วยงานต้นสังกัด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มูลนิธิโรงเรียนบ้านปลาตา

จังหวัดศรีสะเกษ : กลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม มูลนิธิสยามกัมมาจลมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ : สถาบันอาศรมศิลป์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น TDRI

จังหวัดนราธิวาส : กลไกการมีส่วนร่วม PEACE (นราสันติสุข)

จังหวัดสระแก้ว : กลไกการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ รูปแบบ SAKAEO Model

จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสงขลา และจังหวัดกาญจนบุรี : กลไกการบริหารจัดการบูรณาการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกัน

2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 20 จังหวัด มีข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการรูปแบบกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ดังนี้

2.1 กำหนดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาทักษะในการออกแบบและจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ที่เน้นนวัตกรรมต่อยอดจากของเดิมหรือพัฒนาขึ้นใหม่ เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงระบบด้วยจิตศึกษา (PBL) และ (PLC) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) การจัดการเรียนรู้เฉพาะพันธุ์ปัญญา การจัดการเรียนรู้องค์รวม การจัดการเรียนรู้โครงงานฐานวิจัย 14 ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้การศึกษาขั้นเรียนและวิธีการแบบเปิด (LSOA) การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (PBL) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (PhBL) การจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) การจัดการเรียนรู้แบบทวีพหุภาษา การจัดการเรียนรู้แบบ 5 Steps การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบ OPEN MIND

2.2 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกมิติเพื่อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่โดยเชื่อมโยงผ่านกลไกจังหวัดระหว่างโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ภาคธุรกิจ และภาคประชาสังคม เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

2.3 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ลดความเหลื่อมล้ำเพื่อให้ผู้เรียนสามารถได้รับโอกาสทางการศึกษา และเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เช่น นำแนวทางการสอนทวิภาษา/พหุภาษา ใช้ในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านออก เขียนได้

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

การบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตอบสนองความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่บรรลุตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วยกลไกการขับเคลื่อนระดับจังหวัด หลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาการศึกษา และการติดตามและประเมินผลที่แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

การบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตอบสนองความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่บรรลุ

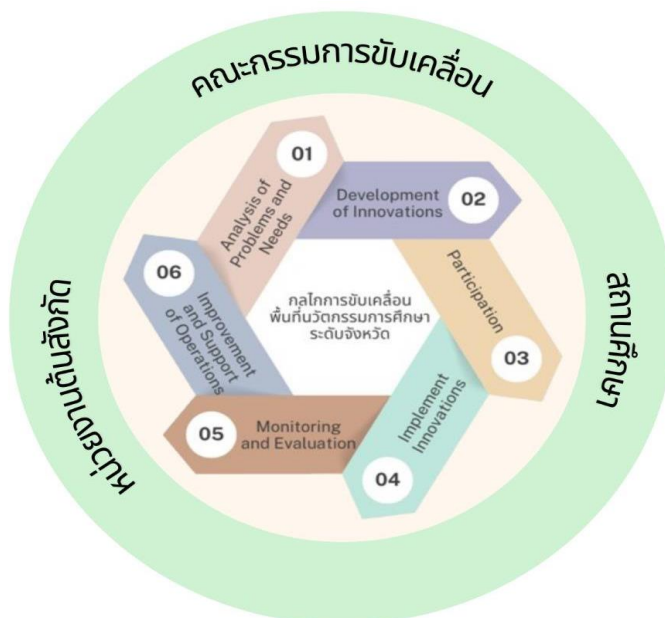
ตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรม ดังนี้

1. สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 20 จังหวัด มีการพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ ชุมชนและนักเรียน โดยใช้การบริหารจัดการโดยระบบคุณภาพที่มุ่งสมรรถนะผู้เรียน ผ่านกลไกการขับเคลื่อนระดับจังหวัด
2. กำหนดกรอบหลักสูตรของจังหวัดเพื่อให้สถานศึกษานำร่องนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องตามบริบทและลักษณะเฉพาะของพื้นที่ชุมชน เช่น Yala Harmony ของจังหวัดยะลา SISAKET ASTECS ของจังหวัดศรีสะเกษ Pattani Heritage ของจังหวัดปัตตานี Rayong MARCO ของจังหวัดระยอง Ubon M-SPEC ของจังหวัดอุบลราชธานี CHAN New Gen” ทำให้ได้ “CHAN “D” New Gen” ของจังหวัดจันทบุรี R to I ของจังหวัดกระบี่ หลักสูตรมุ่งสมรรถนะของจังหวัดบุรีรัมย์ และหลักสูตรที่ตอบสนองต่อวิถีชีวิต สภาพบริบทและความต้องการของชุมชนของจังหวัดเชียงใหม่
3. ส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลตามมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด เช่น SandboxHub ของกรุงเทพมหานคร และ Digital Platform ของจังหวัดสตูล และจังหวัดนราธิวาส
4. ประเมินผลโดยใช้กระบวนการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) วัดและประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลายตามสภาพจริง สามารถจัดการเรียนรู้เชื่อมโยงกับชุมชนสู่การยกระดับการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาตามข้อกำหนดและเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และขับเคลื่อนได้ตามเป้าหมายที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมศึกษากำหนด แสดงในภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงกลไกในการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ขั้นตอนที่ 1 : การวิเคราะห์และระบุความต้องการของพื้นที่ (Analysis of Problems and Needs)

- คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดนโยบาย เพื่อส่งการผ่านคณะอนุกรรมการฯ ให้ประสานงานร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ โรงเรียน และชุมชน เพื่อให้ทำการวิเคราะห์ ระบุปัญหา และความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของพื้นที่นั้น ๆ เช่น ปัญหาคุณภาพการศึกษา ความต้องการของตลาดแรงงานท้องถิ่น หรือปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม ความเหลื่อมล้ำมิติต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในพื้นที่

ขั้นตอนที่ 2 : การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (Development of Innovations)

- คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ กำหนดนโยบาย เพื่อส่งการผ่านคณะอนุกรรมการฯ ให้ประสานงานร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ โรงเรียน และชุมชน เพื่อดำเนินการพัฒนานวัตกรรมด้านต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในมาตรา 5 ตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 เช่น

1) การปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของชุมชน

2) การออกแบบการสอนแบบใหม่ ๆ ที่เน้นการพัฒนาทักษะของนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่

3) การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4) การต่อยอด/คิดค้น/พัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 : การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participation)

- เพื่อให้วัตกรรมการศึกษามีผลในทางปฏิบัติและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ส่งการผ่านคณะอนุกรรมการฯ ให้ประสานงานร่วมกับ ศธจ. หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ โรงเรียน ชุมชน และภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และผู้ประกอบการ โดยการจัดประชุม สัมมนา และการสร้างเครือข่ายการสื่อสารที่เปิดกว้าง

ขั้นตอนที่ 4 : การนำไปใช้และขยายผลนวัตกรรม (Implement Innovations)

- สถานศึกษานำร่องฯ ในพื้นที่นำนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ได้พัฒนาตามข้อ 2 นำนวัตกรรมไปใช้และประเมินผลการใช้ หากนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความสำเร็จและมีผลลัพธ์ที่ดี จะมีการส่งเสริมให้มีการขยายผลไปยังโรงเรียนอื่นในพื้นที่ โดยอาจมีการจัดอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานหรือสร้างเครือข่ายเพื่อแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 5 : การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)

- กระบวนการติดตาม และประเมินผล เป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ส่งการผ่านคณะอนุกรรมการฯ ให้ประสานงานร่วมกับ ศธจ. หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ โรงเรียน จะทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ผลลัพธ์ และรายงานความก้าวหน้า เพื่อปรับปรุงนโยบายและแผนงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 6 : การปรับปรุงและสนับสนุนการทำงาน (Improvement and Support of Operations)

- หลังจากการประเมินผลแล้ว หากมีจุดอ่อนหรือปัญหาในกระบวนการ คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ส่งการผ่านคณะอนุกรรมการฯ ให้ประสานงานร่วมกับ ศธจ. หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่ โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขและปรับปรุง รวมถึงหาแนวทางในการสนับสนุนเพิ่มเติมทั้งด้านงบประมาณ การจัดหาอุปกรณ์ หรือการอบรมบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

4. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งความร่วมมือในระดับสถานศึกษา ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชน และความร่วมมือระดับเครือข่ายพื้นที่จังหวัด ได้แก่ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทางการศึกษา

หน่วยงานเอกชน ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นหัวใจสำคัญในการผลักดันการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา ทุกฝ่ายต้องสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาและขยายผลทางการศึกษา

4.2 การวางแผนและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และการติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานที่ครอบคลุม ส่งผลให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

4.3 นโยบายและการสนับสนุนจากภาครัฐ ความชัดเจนของนโยบายและการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรจากภาครัฐ ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนารูปแบบและแนวทางในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของพื้นที่

4.4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร พัฒนาความรู้และทักษะของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

4.5 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ การศึกษาการปรับใช้นวัตกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4.6 การมีอิสระในการบริหารจัดการภายในพื้นที่นวัตกรรม และการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบท สภาพแวดล้อมหรือปัญหาที่เกิดขึ้น ช่วยให้การดำเนินงานดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและไม่หยุดชะงัก ส่งผลให้การบริหารจัดการภายในพื้นที่นวัตกรรมเป็นไปตามความต้องการอย่างแท้จริง

4.7 การมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุนการพัฒนาความรู้ ทักษะ ค่านิยม และสมรรถนะที่สำคัญ ที่จำเป็นให้กับผู้เรียนได้นำไปใช้ในการเรียนรู้และดำรงชีวิตในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

4.8 การสร้างระบบการเรียนรู้ที่ยั่งยืน การขยายผลจากนวัตกรรมการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ และการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจะช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

4.9 การสร้างแรงจูงใจและการยกย่องเชิดชูเกียรติ การยกย่องและให้รางวัลแก่บุคลากรและสถานศึกษาที่มีผลงานโดดเด่น ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจ สร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินงาน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาต่อยอดความสำเร็จต่อไป

โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่

โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต) วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการดูแลและพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และทักษะการเรียนรู้ที่สมวัย มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจและมีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ รวมถึงการพัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่อย่างบูรณาการทุกภาคส่วนโดยสอดคล้องตามบริบทของพื้นที่

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

1. เด็กปฐมวัย (อายุ 3 – 6 ปี) ทุกคน ได้รับการพัฒนาให้มีพัฒนาการรอบด้าน สมวัย ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
2. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัด ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนากิจการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย (อายุ 3 – 6 ปี) เพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน สมวัย เต็มตามศักยภาพ ได้รับการบริการดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ อีกทั้ง ดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564 – 2570 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ในการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน
2. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่มีความเชื่อมโยง และความร่วมมือจากทุกกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในลักษณะของการบูรณาการ ส่งเสริม สนับสนุน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดในพื้นที่รับผิดชอบได้พัฒนาคุณภาพ การบริการดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยบนพื้นฐานของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด สอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพและความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลโดยคำนึงถึงความสุข ความเป็นอยู่ที่ดี ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต้นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กของประเทศ และเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน และจัดบริการให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสเริ่มต้นชีวิตอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เป็นการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดในการนำประเทศไทยสู่ความเจริญก้าวหน้า มั่นคง ยั่งยืน ท่ามกลางความท้าทายของโลกในศตวรรษที่ 21

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

หน่วยงานที่จัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัดมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติอย่างบูรณาการโดยสอดคล้องตามบริบทของพื้นที่

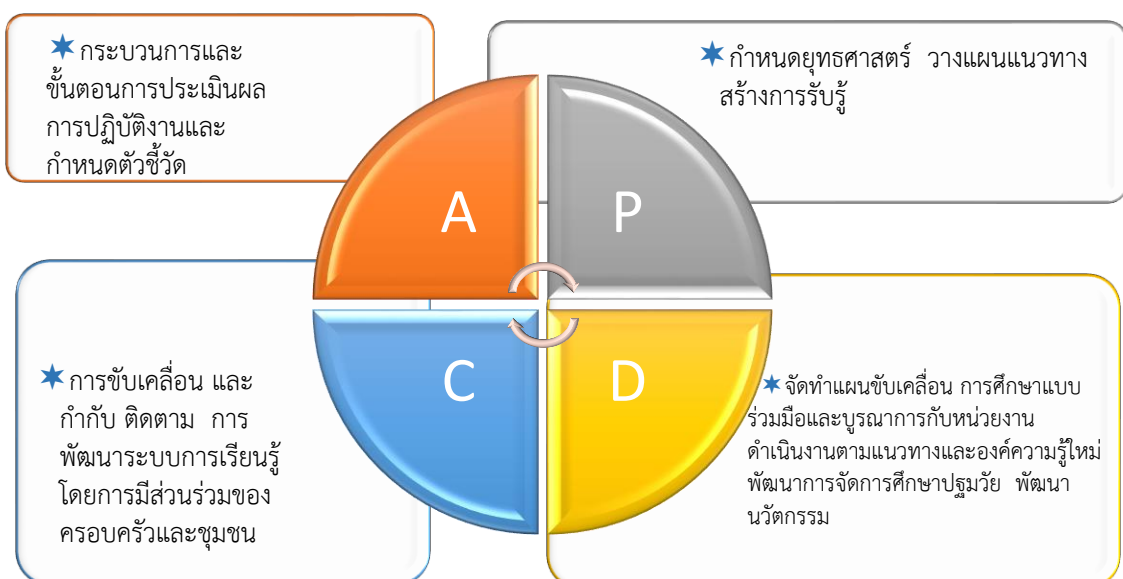
ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่จัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัด ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัย ปรับปรุงแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยเชิงบูรณาการ ปรับปรุงระบบการเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการที่ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการขยายผลต่อยอดผลงาน/นวัตกรรมที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านผู้บริหารและครูผู้สอน จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และนิเทศติดตามการพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนบทบาทของสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เพื่อประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในการอบรม เลี้ยงดู บ่มเพาะเด็กปฐมวัยให้มีความสำคัญต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสส่งเสริม สนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล พัฒนา และจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กปฐมวัยก้าวข้ามช่วงวัยได้อย่างสมดุลและมีคุณภาพ บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ สามารถพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติอย่างบูรณาการโดยสอดคล้องตามบริบทของพื้นที่ แสดงในภาพที่ 3 ดังนี้

ภาพที่ 3 แสดงกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 1 : กำหนดยุทธศาสตร์และบทบาทการพัฒนาภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งวางแผนแนวทางสร้างการรับรู้สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะพื้นฐานในช่วงปฐมวัย โดยเฉพาะในแง่ของการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ระยะยาว ส่งผลให้หน่วยงานและผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในช่วงวัยนี้มากยิ่งขึ้น สร้างข้อตกลง แนวปฏิบัติให้เกิดการดำเนินงานร่วมกัน ในการจัดการศึกษาปฐมวัยทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ ส่งเสริมการปฏิบัติในระดับภูมิภาคได้อย่างเป็นรูปธรรม

ขั้นตอนที่ 2 : จัดทำแผนขับเคลื่อนการจัดทำข้อมูลสารสนเทศตามระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ส่งเสริม สนับสนุน การศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการหน่วยงานอื่น และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โครงการเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ดำเนินงานตามแนวทางและองค์ความรู้ใหม่ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา การจัดการศึกษาปฐมวัย สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัย (อายุ 3 - 6 ปี) ได้รับการดูแลและพัฒนา ด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และทักษะการเรียนรู้ที่สมวัย มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง สภาพแวดล้อมในครอบครัวและชุมชน พัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ โดยผ่านการพิจารณาความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการในการพัฒนา รวมถึง การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการ การศึกษาปฐมวัย และการพัฒนาบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบร่วมมือหรือบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนอื่นในพื้นที่

ขั้นตอนที่ 3 : การประสานงานการขับเคลื่อน และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานนิเทศ ติดตาม การพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ โดยความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ในการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และการพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของ ครอบครัวและชุมชน

ขั้นตอนที่ 4 : หน่วยงานมีกระบวนการและขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานและกำหนด ตัวชี้วัดร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งคณะกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การดำเนินงาน

4. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับ พื้นที่ ให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

4.1 ด้านหน่วยงานทางการศึกษา

- การมีนโยบายและแผนงานจัดการศึกษาปฐมวัยที่ชัดเจน ช่วยให้เกิดแนวทางการเด็กปฐมวัย ที่มีเป้าหมายสอดคล้องกัน โดยมีการกำหนดแผนการศึกษาในระยะยาว และการสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินการจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

- หน่วยงาน/สถานศึกษาจัดอบรมปฏิบัติการ และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับผู้บริหารปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปฐมวัยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

- ความร่วมมือ ของหน่วยงานทุกสังกัดเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยเชิงพื้นที่

- การประสานความร่วมมือในระดับพื้นที่จากเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะการประสานความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.2 ด้านสถานศึกษา

- มีสถานศึกษาในพื้นที่ที่มีความหลากหลาย สามารถเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ให้แก่หน่วยงานอื่นได้

- หน่วยงาน/สถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาของเด็กปฐมวัยด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การแก้ปัญหาเชิงเหตุผล ความคิดรวบยอด เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้น

4.3 ด้านผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

- ผู้บริหารให้ความสำคัญและมีแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายที่ต่อเนื่องทำให้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่มีแนวทางในการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเด็กที่ชัดเจน

- ครูปฐมวัยควรมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเด็กในทุกด้าน เช่น ความรู้ด้านจิตวิทยาเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้

- ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการ รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจะขับเคลื่อนงานด้วยการนิเทศแบบบูรณาการร่วมกันเชิงพื้นที่ร่วมกัน

- ผู้รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เห็นความสำคัญในการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และการพัฒนาบุคลากร

- มีการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของเด็กแต่ละคน

4.4 ด้านผู้ปกครองและชุมชน

- ครอบครัว และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก อย่างต่อเนื่องผ่านการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน การสอนพฤติกรรมที่เหมาะสม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

- ครอบครัว และชุมชน สนับสนุนทรัพยากรทั้งในเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ

โครงการหมรรถมิวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”

โครงการหมรรถมิวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (ระบบแนะแนวการเรียนรู้ (Coaching) และเป้าหมายชีวิต) วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ในพื้นที่ระดับภาคและจังหวัด จัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานทางด้านวิชาการ ด้านการบริหารการศึกษา และการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในภูมิภาคและจังหวัด รวมถึงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” และนำไปดำเนินการจัดทำในรูปแบบของสื่อประชาสัมพันธ์ อาทิเช่น คลิปวิดีโอ, วิดีโอบน YouTube, E-Book กราฟฟิก เป็นต้น สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาอันจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

1. ผู้บริหาร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนในสถานศึกษา/หน่วยงานทุกสังกัด รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18
2. สื่อจากการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” และดำเนินการจัดทำในรูปแบบของสื่อประชาสัมพันธ์ อาทิเช่น คลิปวิดีโอ, วิดีโอบน YouTube, E-Book, กราฟฟิก เป็นต้น

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. ผู้บริหาร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนในสถานศึกษา/หน่วยงานทุกสังกัด รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 ได้ร่วมกันจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานทางด้านวิชาการ ด้านการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษาแบบบูรณาการตามนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” ตามโครงการหมรรถมิวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” สรุปกิจกรรม ดังแสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงกิจกรรมโครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”

ศธภ.	กิจกรรม	จำนวนผู้เข้าร่วม
1	จัดงานมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ระดับภาค วันที่ 21 สิงหาคม 2567 ณ อาคารจัดเลี้ยงจุฑามาศ ไพบูลย์ภัตตาคารสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี	292
2	จัดงานมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ระดับภาค ประชุมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนจากการบริหารจัดการศึกษาและการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” กิจกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ด้วยสื่อ เพลง เกม นิทาน เทคนิคการเก็บเด็กของครูปฐมวัย เรียนดี มีความสุข ก้าวสู่โลกยุค AI วันที่ 8 กันยายน 2567 ณ โรงแรมแกรนด์ราชนาถพฤษฯ จังหวัดนนทบุรี	150
3	จัดงานมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ระดับภาค วันที่ 20 สิงหาคม 2567 ณ สำนักงานศึกษาธิการภาค 3 จังหวัดราชบุรี	101
4	จัดแสดงนิทรรศการ ผลการดำเนินงาน 1 โรงเรียน 1 สถานศึกษา คุณภาพ ตามบริบทพื้นที่และจัดเสวนาวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน “1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพ” ระหว่างวันที่ 9 – 10 สิงหาคม 2567 ณ โรงแรมลองบีชชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	
6	จัดงานมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ระดับภาค ร่วมกันพัฒนาการศึกษาในบริบทเชิงพื้นที่ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา วันที่ 20 สิงหาคม 2567 โรงแรมบ่อแสน จังหวัดพังงา	150
7	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนจากการดำเนินงาน การจัดนิทรรศการ การบรรยายให้ความรู้ กิจกรรมสร้างเครือข่ายการทำงานทางวิชาการ ด้านการบริหารการศึกษาและการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบบูรณาการตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” และการศึกษาดูงานสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ Soft Power ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม - 2 กันยายน 2567	227

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ศธภ.	กิจกรรม	จำนวนผู้เข้าร่วม
8	จัดมหกรรมวิชาการ "การศึกษาเพื่อความมั่นคงของชีวิต Lifelong Learning" ในพื้นที่ EEC ภายใต้แนวทางการทำงาน "จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน" มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ อาทิ หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษาในทุกสังกัด ศูนย์ EEC Automation Park สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ สภาอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี ในการออกนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงานตามนโยบาย "เรียนดี มีความสุข" ประกอบด้วย 2 นโยบายหลัก 10 นโยบายย่อย และ การเสวนาวิชาการ เสวนา Education for EEC : การศึกษาในพื้นที่ EEC สร้างงานสร้างอาชีพ สู่ความมั่นคงในชีวิต รวมถึงการยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับหน่วยงานสถานศึกษา ผู้บริหาร วันที่ 17 กันยายน 2567 ณ ศาลาประชาคมเทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี	
9	จัดงานมหกรรมวิชาการ "เรียนดี มีความสุข" ภายใต้แนวทางการทำงาน "จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน" ระดับภาค วันที่ 23 สิงหาคม 2567	225
10	กิจกรรมวิชาการ ถอดบทเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามนโยบาย "เรียนดี มีความสุข"	
12	จัดงาน "REO 12 เสนาสดุดีมหกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนครั้งที่ 4 : เรียนดีมีความสุข" วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2567 ณ โรงแรมตักสิลา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม	
13	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนจากการดำเนินงานทางวิชาการ ด้านการบริหารการศึกษา และการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบบูรณาการตามนโยบาย "เรียนดี มีความสุข" วันที่ 28 สิงหาคม 2567 ณ โรงแรมสตาร์เวล บาห์ลี จังหวัดนครราชสีมา	62
14	จัดงานมหกรรมวิชาการ "เรียนดี มีความสุข" ภายใต้แนวทางการทำงาน "จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน" ระดับภาค และถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ "เรียนดี มีความสุข" สำนักงานศึกษาธิการภาค 14 ประจำปีงบประมาณ 2567	
15	จัดงานมหกรรมวิชาการ "เรียนดี มีความสุข" ภายใต้แนวทางการทำงาน "จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน" ระดับภาค จัดนิทรรศการ กิจกรรม Education talk ระหว่างวันที่ 10-11 กรกฎาคม 2567 ณ ห้องประชุมลีลาวดี ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบพระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่	500

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ศธภ.	กิจกรรม	จำนวนผู้เข้าร่วม
16	จัดกิจกรรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานทางด้านวิชาการด้านการบริหารการศึกษา การจัดการศึกษาแบบบูรณาการ และถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 16	59
17	จัดงานมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ระดับภาค จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสวนาทางวิชาการ การจัดนิทรรศการรูปแบบออนไลน์ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย พิชณโลก https://www.artsteps.com/view/66baf15cf7e5315043840d04	
18	จัดงานมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ระดับภาค จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสวนาทางวิชาการ การจัดนิทรรศการรูปแบบออนไลน์ (Virtual Reality Exhibitions) https://jacksonc.my.canva.site/9p2r	

จากตารางที่ 4 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค ทั้ง 18 แห่ง มีการจัดกิจกรรมตามโครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” จำนวน 16 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.89 ส่วนใหญ่เป็นการจัดกิจกรรมรูปแบบจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเสวนาทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ และการรับชมนิทรรศการรูปแบบออนไลน์ รวมถึงการยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับหน่วยงานสถานศึกษา ผู้บริหารที่ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรม และการศึกษาดูงาน สถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ Soft Power

2. สถานศึกษา/หน่วยงานในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 ได้ร่วมกันผลิตสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดีมีความสุข” และดำเนินการจัดทำในรูปแบบต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงหน่วยงานและสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข”

ศธภ.	สื่อ	ช่องทาง
7	คลิปวิดีโอ สื่อประชาสัมพันธ์ ประมวลภาพกิจกรรม	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ศรภ.	สื่อ	ช่องทาง
13	คลิปวิดีโอ สื่อประชาสัมพันธ์ ประมวลภาพกิจกรรม	
17	วิดีโอบน YouTube นิทรรศการออนไลน์ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย พิษณุโลก	
18	วิดีโอบน YouTube นิทรรศการออนไลน์ (Virtual Reality Exhibitions)	

จากตารางที่ 5 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค ทั้ง 18 แห่ง ได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ “เรียนดี มีความสุข” จำนวน 4 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.22

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้บริหาร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนในสถานศึกษา/หน่วยงานทุกสังกัด รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 - 18 ที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับประยุกต์การจัดการศึกษาตามบริบทพื้นที่ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้บริหาร นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียนในสถานศึกษา/หน่วยงานทุกสังกัด รวมทั้งภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมโครงการมีส่วนร่วมในการออกแบบ ร่วมประชุมวางแผน กำหนดทิศทาง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนตามบริบทพื้นที่ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีผลงานต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ได้คุณภาพและมาตรฐานที่ส่งผลให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข”

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” เป็นการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งระดับภาคและจังหวัด เพื่อร่วมกันสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสุขควบคู่ไปกับการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ แสดงในภาพที่ 4 ดังนี้

ภาพที่ 4 แสดงกลไกการขับเคลื่อนโครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”

ขั้นตอนที่ 1 : การบูรณาการการจัดการศึกษา โดยมีการสร้างความร่วมมือและเชื่อมโยงการทำงานระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ขั้นตอนที่ 2 : การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนานวัตกรรม โดยมีการสนับสนุนให้เกิดการสร้างสรรคและพัฒนาวัฒนธรรมการศึกษาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับแนวคิด "เรียนดี มีความสุข" ในระดับพื้นที่

ขั้นตอนที่ 3 : การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีการจัดเวทีให้ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านวิชาการและการบริหารจัดการ การศึกษา เพื่อนำไปปรับใช้และพัฒนาต่อยอด

ขั้นตอนที่ 4 : การถอดบทเรียนและเผยแพร่ โดยมีการประชุม สัมมนา เสวนา เพื่อสรุปบทเรียนจากการดำเนินงานและเผยแพร่ในรูปแบบสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ต่อยอดในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาต่อไป

4. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานโครงการมหาวิทยาลัยการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” ให้ประสบความสำเร็จ มีดังนี้

4.1 ด้านความร่วมมือและการมีส่วนร่วม

- การได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ทั้งในระดับภาคและจังหวัด เป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน เน้นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในระดับภาคและจังหวัด เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการมหาวิทยาลัยการ “เรียนดี มีความสุข” ให้บรรลุเป้าหมาย

- การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการออกแบบ ร่วมประชุมวางแผนกำหนดทิศทาง และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมจะช่วยสร้างความเป็นเจ้าของและความรู้สึกมีส่วนร่วมในโครงการ และร่วมขับเคลื่อนโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 การสนับสนุนและทรัพยากรที่เพียงพอ

- การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ รวมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

- การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงทั้งในระดับภาคและจังหวัด จะช่วยให้โครงการได้รับความสำคัญและความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ

4.3 การสื่อสารและประชาสัมพันธ์

- การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการสื่อสารที่ชัดเจนและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ทั้งผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักถึงความสำคัญของโครงการ

- การประชาสัมพันธ์โครงการและผลสำเร็จต่าง ๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้และความสนใจ

4.4 การติดตามและประเมินผล

- การมีระบบติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อวัดผลความก้าวหน้าและประสิทธิภาพของโครงการ รวมถึงการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่อไป

- การถอดบทเรียนจากการดำเนินงาน เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาโครงการในอนาคต

4.5 นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์

- การส่งเสริมนวัตกรรม โดยมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาใหม่ๆ มีผลงานต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ที่สอดคล้องกับแนวคิด “เรียนดี มีความสุข”

- การเปิดรับความคิดเห็น โดยมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้น

โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ด้านลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง (การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษาและประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศไม่ต้องเสียเวลาในระบบ ประหยัดเวลาประหยัดค่าใช้จ่าย) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างบูรณาการ และสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) บูรณาการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษายั่งยืน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการมีอาชีพและการมีงานทำ พร้อมทั้ง ส่งเสริมให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของความต้องการของตลาดแรงงาน

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

จังหวัดมีหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาแบบบูรณาการอย่างน้อยจังหวัดละ 3 หลักสูตร และสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank)

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 76 แห่ง และกรุงเทพมหานคร มีหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาแบบบูรณาการและสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ในระดับจังหวัดทุกจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม สามารถสรุปภาพรวมจำนวนหลักสูตร Continuous and Linking Curriculum (CLC) ด้านความต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานกับระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา รวมทั้งสิ้น 310 หลักสูตร รายละเอียดแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
จำแนกรายสำนักงานศึกษาธิการภาค

ศธภ.	จำนวนหลักสูตร CLC
1	18
2	15
3	15

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ศธภ.	จำนวนหลักสูตร CLC
4	12
5	18
6	18
7	15
8	15
9	12
10	48
11	9
12	24
13	31
14	12
15	12
16	12
17	12
18	12
รวม	310

จากตารางที่ 6 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 10 ได้ขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่อง เชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา โดยมีการบูรณาการและพัฒนาหลักสูตร มากที่สุด คือ 48 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 15.48 รองลงมาคือ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่ รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ขับเคลื่อน 31 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 10

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

1. ผู้เรียนสามารถเรียนในหลักสูตรที่สามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank)
2. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา มีทางเลือกในการเข้าสู่การศึกษา ในระดับที่สูงขึ้นที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและบริบทในพื้นที่
3. ผู้สำเร็จการศึกษাজบในหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และส่งผลให้ จบแล้วมีอาชีพและการมีงานทำ

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. สถานศึกษาและสถานประกอบการเปิดโอกาสการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียนรู้ ได้ตามความต้องการ โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา การใช้ สถานการณ์จริงจากสถานประกอบการและชุมชน “ปรับโรงงาน เป็นโรงเรียน” โดยสามารถเข้าเรียนใน หลักสูตรที่สามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ (ธนาคารหน่วยกิต : Credit Bank) ตามพระราชบัญญัติการศึกษา

แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 15 ได้บัญญัติว่า “การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน” การดำเนินการธนาคารหน่วยกิตประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนากำลังคน แรงงาน และพัฒนาประเทศ

2. ผู้เข้าร่วมเรียนหลักสูตรที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ และสำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ได้รับการรับรองคุณวุฒิการศึกษาระดับสูงขึ้น และช่วยต่อยอดในการทำงานเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ ยกย่องคุณภาพ มีงานทำ และมีรายได้ที่สูงขึ้น

3. สถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนและการผลิตกำลังคนสายอาชีพ ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับสถานประกอบการที่รับนักเรียน นักศึกษาเข้าไปทำงานแล้วสามารถปฏิบัติงานได้จริง ตรงกับความต้องการ ไม่ต้องไปเสียเวลาในการเทรนงานใหม่ ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาลงในหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และส่งผลให้จบแล้วมีอาชีพและการมีงานทำ

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างบูรณาการ และสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) บูรณาการพัฒนาศูนย์ต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาอย่างยั่งยืน ดังนี้

กลไกที่ 1 การวางแผน ประกอบด้วย การวางแผนร่วมกันและการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนโดยใช้แนวทางการขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ควรมีการจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ ควรปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสิ้นสุดระยะของโครงการ และมีการกำหนดนโยบายเป้าหมายระยะเวลาที่สอดคล้องกับสภาพจริง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติมี การแต่งตั้งคณะทำงานในการบูรณาการโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลไกที่ 2 การสร้างความตระหนักและการรับรู้ ประกอบด้วย มีการสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรในองค์กร และระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน สร้างความ ตระหนัก และรับฟังความคิดเห็นในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

กลไกที่ 3 การบริหารจัดการ ประกอบด้วย การบริหารจัดการ มีการจัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมภายใต้โครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การจัดตั้งหน่วยงานกลางที่มีคณะทำงานที่มาจากทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน มีการมอบหมายงานที่ และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องด้วยการวิเคราะห์การบริหารด้วยกิจกรรม 6M ประกอบด้วย

M1- Man ทรัพยากรบุคคลหรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทักษะอาชีพ จากวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมเป็นคู่พัฒนา ร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สนับสนุน และพัฒนา การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบุคลากรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

M2 – Money มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย มีงบประมาณในการขับเคลื่อนการศึกษาซึ่ง สามารถปรับและนำมาสนับสนุนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบ และการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาได้

M3 – Material มหาวิทยาลัย และวิทยาลัย ที่ร่วมพัฒนาหลักสูตร มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนด้านทักษะอาชีพที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของโครงการ ได้อย่างเต็มที่

M4 – Management การบริหารจัดการของสถานศึกษาคู่พัฒนาในทุกด้าน ลดปัญหา และอุปสรรคสามารถขับเคลื่อนโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์โดยมีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ประสานความร่วมมือแบบบูรณาการ

M5 – Memorandum of Understanding: MOU สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขับเคลื่อน โครงการโดยอาศัยกระบวนการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาคู่พัฒนา เพื่อเป็น พันธะสัญญาสู่การปฏิบัติ

M6 – Matching การจับคู่สถานศึกษาคู่พัฒนาเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาหลักสูตร CLC ระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในบริบทใกล้เคียงและมีความต้องการในการพัฒนาที่สอดคล้องกัน

กลไกที่ 4 การบูรณาการและการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การทำงานที่มีเป้าหมายและมีการบูรณาการร่วมกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน และสร้างความร่วมมือระหว่าง หน่วยงาน เน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยการสร้างเครือข่ายในการทำงาน เน้นการมีส่วนร่วม และการทำงานเชิงรุก มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย ตาม แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมมีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหัวหน้าหน่วยงานของผู้ปฏิบัติมี การเชื่อมโยงองค์กรต่าง ๆ ภายใต้อำเภอ และควรเปิดโอกาสให้หน่วยงาน หรือบุคลากรจากหน่วยงานอื่น เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการดูแลการทำงานร่วมกัน

กลไกที่ 5 การติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย มีการตั้งทีมงานในการติดตาม เพื่อ ติดตาม ประเมินผลงาน มีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการกำกับแผนงาน โครงการ หรือ กิจกรรมในการประเมินทั้งในระดับบุคคล ระดับหน่วยงานให้มีความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม และมีการวัดและประเมินผลโดยยึดแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม รวมการสะท้อนผลเพื่อถอดบทเรียนในการปฏิบัติที่ดี

4. ปัจจัยความสำเร็จ

4.1 การขับเคลื่อนโครงการด้วย MOU โครงการจะประสบความสำเร็จได้จากการสร้างความร่วมมืออย่างเป็นทางการ โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานและบูรณาการ การดำเนินงาน เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 การสร้างผู้รับผิดชอบหลัก การพัฒนาโครงการจะสำเร็จได้เมื่อมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ของสถาบันอุดมศึกษา/วิทยาลัย ที่เป็นสถาบันพี่เลี้ยง ซึ่งจะร่วมมือกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนา

หลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผล โดยมีการกำหนดความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในทุกขั้นตอน

4.3 การสร้างคุณค่าร่วมกัน การพัฒนาโครงการให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องสร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนร่วมในโครงการ ทุกฝ่ายจะต้องได้รับประโยชน์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาผ่านการทำงานร่วมกัน โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือ

4.4 การสร้างแรงจูงใจ การแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจและการจัดเวทีเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติด้วยการมอบเกียรติบัตรเป็นเทคนิคหนึ่งที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับผู้มีส่วนร่วม การให้เกียรติและการยอมรับในผลงานจะกระตุ้นให้เกิดการทำงานอย่างเต็มที่

4.5 การกำหนดกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจน การกำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละกิจกรรมจะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้นที่การสร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างผู้ร่วมงาน ซึ่งจะทำให้ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์อย่างเท่าเทียม

4.6 การจัดหาแหล่งทรัพยากรสนับสนุนการต่อยอดโครงการสู่ความยั่งยืน มีการระดมทุนจากภาคเอกชน บริจาคเงินทุนเป็นกองทุนเพื่อการศึกษาของผู้เรียนในจังหวัด

4.7 การมีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับประเทศ ตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” จำนวน 4 จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดอุดรธานี และ จังหวัดขอนแก่น

โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ วัตถุประสงค์เพื่อสนองงานพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและแนวพระราชดำริต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้วยการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา บุคลากร นักเรียน นักศึกษา ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดกระบวนการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิถีปฏิบัติให้มีจิตสำนึกและอุปนิสัย “พอเพียง” รวมถึงการส่งเสริม สนับสนุน และขยายผลให้มีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และพัฒนาแนวทาง ต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาสู่ความยั่งยืน

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

1. จำนวนสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) จำนวน 154 แห่ง (จังหวัดละ 2 แห่ง)
2. จำนวนสถานศึกษาพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 113 แห่ง

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการเข้ารับการประเมินของสถานศึกษาให้ผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) ประกอบด้วยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (สศป.) และสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร (ศ.กทม.) รวมจำนวนสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินทั้งสิ้น 259 แห่ง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) จำแนกรายจังหวัด และรายสำนักงานศึกษาธิการภาค

ที่	ศธภ./ศจ.	ผลการดำเนินงาน			
		ส่งเข้าประเมิน	ไม่ผ่านการประเมิน	ผ่านการประเมิน	
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานศึกษาธิการภาค 1		3	-	3	100
1	ชัยนาท	2	-	2	100
2	สิงห์บุรี	1	-	1	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 2		15	-	15	100
1	กรุงเทพมหานคร	10	-	10	100
2	นนทบุรี	5	-	5	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 3		2	2	-	-
1	สุพรรณบุรี	2	2	-	-
สำนักงานศึกษาธิการภาค 4		8	-	8	100
1	เพชรบุรี	7	-	7	100
2	สมุทรสงคราม	1	-	1	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 5		11	1	10	91
1	นครศรีธรรมราช	11	1	10	91
สำนักงานศึกษาธิการภาค 6		3	-	3	100
1	กระบี่	1	-	1	100
2	ตรัง	2	-	2	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 7		0	-	-	-
สำนักงานศึกษาธิการภาค 8		1	-	1	100
1	ฉะเชิงเทรา	1	-	1	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 9		11	-	11	100
1	ตราด	1	-	1	100
2	นครนายก	10	-	10	100

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ศรภ./ศรจ.	ผลการดำเนินงาน			
		ส่งเข้าประเมิน	ไม่ผ่านการประเมิน	ผ่านการประเมิน	
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานศึกษาธิการภาค 10		9	-	9	100
1	บึงกาฬ	3	-	3	100
2	เลย	3	-	3	100
3	อุดรธานี	3	-	3	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 11		11	-	11	100
1	นครพนม	11	-	11	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 12		38	-	38	100
1	กาฬสินธุ์	6	-	6	100
2	ขอนแก่น	4	-	4	100
3	ร้อยเอ็ด	28	-	28	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 13		88	-	88	100
1	ชัยภูมิ	9	-	9	100
2	นครราชสีมา	54	-	54	100
3	สุรินทร์	25	-	25	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 14		6	-	6	100
1	อำนาจเจริญ	3	-	3	100
2	อุบลราชธานี	3	-	3	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 15		7	-	7	100
1	แม่ฮ่องสอน	2	-	2	100
2	ลำพูน	5	-	5	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 16		5	-	5	100
1	เชียงราย	5	-	5	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 17		32	-	32	100
1	พิษณุโลก	32	-	32	100

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ศรภ./ศรจ.	ผลการดำเนินงาน			
		ส่งเข้าประเมิน	ไม่ผ่านการประเมิน	ผ่านการประเมิน	
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานศึกษาธิการภาค 18		12	-	12	100
1	นครสวรรค์	-	-	10	100
2	พิจิตร	1	-	1	100
3	อุทัยธานี	1	-	1	100
รวม		262	3	259	98.86

จากตารางที่ 7 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้ง 76 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาสมัครเข้ารับการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) จำนวน 32 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 41.56 จำนวนสถานศึกษาที่ส่งเข้ารับการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 262 แห่ง และมีผลผ่านการประเมิน จำนวน 259 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.86

2. จำนวนสถานศึกษาพอเพียงที่ผ่านการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร่วมกันส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียงเพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน พัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาพอเพียงในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 ได้ขอเข้ารับการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566 รายละเอียดตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนสถานศึกษาพอเพียงขอรับการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) จำแนกรายสำนักงานศึกษาธิการภาค

ศรภ.	สถานศึกษาที่ผ่านการคัดกรอง			ผลการประเมิน		
				ไม่ผ่าน	ผ่าน	
	ผ่านการคัดกรอง	ยกเลิก	เข้ารับการประเมิน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานศึกษาธิการภาค 1	34	-	34	-	34	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 2	12	-	12	-	12	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 3	4	-	4	1	3	75.00
สำนักงานศึกษาธิการภาค 4	6	-	6	1	5	83.33
สำนักงานศึกษาธิการภาค 5	71	-	71	-	71	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 6	50	1	49	-	49	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 7	15	-	15	-	15	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 8	17	-	17	6	11	64.71
สำนักงานศึกษาธิการภาค 9	19	1	18	1	17	94.44
สำนักงานศึกษาธิการภาค 10	27	2	25	1	24	96.00
สำนักงานศึกษาธิการภาค 11	24	-	24	1	23	95.83
สำนักงานศึกษาธิการภาค 12	25	-	25	-	25	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 13	32	2	30	-	30	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 14	44	1	43	-	43	100
สำนักงานศึกษาธิการภาค 15	23	1	22	5	17	77.27
สำนักงานศึกษาธิการภาค 16	15	-	15	2	13	86.67
สำนักงานศึกษาธิการภาค 17	24	-	24	1	23	95.83
สำนักงานศึกษาธิการภาค 18	5	-	5	-	5	100
รวม	447	8	439	19	420	95.67

จากตารางที่ 8 พบว่า มีสถานศึกษาพอเพียงในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 ขอเข้ารับการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ปีการศึกษา 2566) จำนวน 447 แห่ง ขอเข้ารับการประเมิน จำนวน 439 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.21 ซึ่งมีสถานศึกษาพอเพียงที่ผ่านการประเมินเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษากว่า 420 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95.67

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

1. สถานศึกษาพอเพียงมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นระบบ
2. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. สถานศึกษาทุกระดับมีการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นระบบสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาและความต้องการของชุมชน ตลอดจนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บูรณาการในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรมควบคู่ไปกับการมีความรู้ มีทักษะการใช้ชีวิตที่ดี สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ มีการติดตามผล ประเมินผล สรุปผล ถอดบทเรียน และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในสถานศึกษาและขยายผลสู่ภายนอกต่อไป โดยดำเนินการดังนี้

1.1 น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมมาภิบาล ส่งผลให้การพัฒนา มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ ประสบการณ์ และทักษะการมีงานทำและการประกอบอาชีพ ที่สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 ที่ว่า "การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่สถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ผู้เรียน 4 ด้าน คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีงานทำ และเป็นพลเมืองดี" โดยโรงเรียนได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และได้จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นฐานการเรียนรู้ ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหล่อหลอมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้มีคุณลักษณะนิสัยอยู่อย่างพอเพียง

1.2 ใช้กลไกเครือข่ายในการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น กลไกคณะกรรมการสถานศึกษา ความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานภายนอก โดยที่เครือข่ายมีบทบาทสำคัญในการจัดหางบประมาณการดำเนินงาน รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษาและการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะทำให้การขับเคลื่อนมีความยั่งยืนและต่อเนื่อง โดยมีการวางแผนและเชื่อมโยงเครือข่ายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เช่น การรวมกลุ่มกับโรงเรียนบริเวณใกล้เคียง การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อให้สถานศึกษาอื่น ๆ มาศึกษาดูงาน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การสำรวจและประสานงานแหล่งเรียนรู้/แหล่งภูมิปัญญาสำหรับใช้ประโยชน์จากศักยภาพของคนในเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรม การช่วยจัดทำฐานการเรียนรู้ การนำจิตอาสาและทีมงานปราชญ์ชาวบ้านช่วยปรับปรุงฐานการเรียนรู้ การให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครู และนักเรียน

การปรับปรุงอาคารสถานที่ การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และอื่น ๆ เช่น หน่วยงานด้านการเกษตรช่วยสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการขยายผลเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน การสนับสนุนพันธุ์ไม้ การเลี้ยงปลาในบ่อซีเมนต์

1.3 สร้างความไว้วางใจและสร้างความศรัทธา โดยสถานศึกษาสร้างผลงานเชิงประจักษ์ให้เป็นที่ยอมรับแก่ชุมชนและผู้ปกครอง โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และขยายผลสู่ครอบครัวและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียน ครอบครัวและชุมชนดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นหนทางแห่งความสุขที่แท้จริง ในขณะเดียวกันโรงเรียนมีผลการพัฒนาที่นำความภาคภูมิใจมาสู่ชุมชนและผู้ปกครองโดยที่โรงเรียนได้รับรางวัลจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติซึ่งเป็นรางวัลทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัดและระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 ใช้กลไกการประเมินเพื่อให้มีการดำเนินงานและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาได้กำหนดระยะเวลาการประเมินอย่างชัดเจน เช่น เดือนละครั้ง ภาคเรียนละ 2 ครั้ง และนำผลการประเมินไปพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการสถานศึกษาและการพัฒนาบุคลากร ให้เกิดผลในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล และสอดคล้องกับบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับกลยุทธ์การบริหารรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ด้วยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ได้อย่างเหมาะสมทั้งในด้านความมีเหตุผล ความพอประมาณหรือความพอดี และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่อาศัยองค์ความรู้ และผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ขัดกับหลักศีลธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ได้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองโลกแห่งยุคศตวรรษที่ 21 ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ควบคู่กับการตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่น วัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผลที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้เป็นทักษะในการดำเนินชีวิต ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและเกิดทักษะกระบวนการในการศึกษาหาความรู้ คิดอย่างมีเหตุผล มีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ครูจะมีการประชุมชี้แจงขั้นตอน วิธีการ แนวปฏิบัติในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ และการบูรณาการฐานการเรียนรู้เข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งครูแกนนำบูรณาการตามกลุ่มสาระครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือบางกลุ่ม สาระตามสภาพของสถานศึกษา และแบ่งครู นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง เข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบใน ฐานการเรียนรู้แต่ละฐานการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุน ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุน

การดำเนินกิจกรรมของแต่ละฐานการเรียนรู้ รวมไปถึงประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานภายนอกสำหรับช่วยพัฒนาผู้เรียน จากการจัดกิจกรรมบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งระหว่างดำเนินกิจกรรม หลังดำเนินกิจกรรม และมีการรายงานผลการดำเนินงานโดยใช้เครื่องมือวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบบันทึกคะแนน แบบประเมินโครงการและ รายงานผลจากการดำเนินงาน เป็นต้น

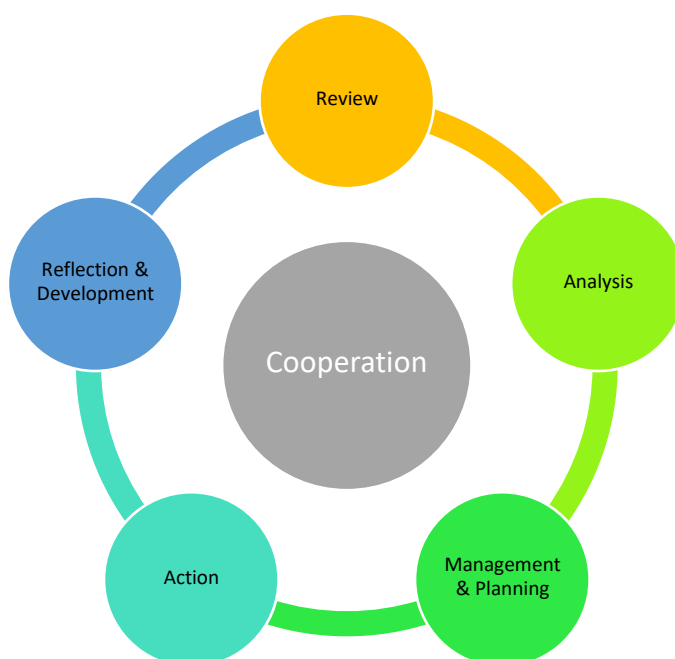
นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้อง และเป็นต้นแบบเกี่ยวกับการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินชีวิต ตลอดจนสามารถถ่ายทอด ขยายผลไปสู่ผู้อื่นและชุมชนได้ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติไม่เพียงแต่ทำให้เกิดผลประจักษ์ต่อตัวผู้เรียนเท่านั้น ครูและบุคลากรก็ได้รับการพัฒนาตนเองในด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเช่นกัน เช่น การเข้าร่วมศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้มีทั้งความรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตให้กับผู้อื่นได้ มีวินัยในตนเอง ไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน รวมทั้งมีอุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น และมีส่วนร่วมในการทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างสม่ำเสมอ ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปราศจากความขัดแย้ง และอีกทั้งยังมีความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสถานศึกษาและชุมชนได้

ในด้านการบริหารงบประมาณนั้น สถานศึกษาได้มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยจัดทำแผนงานการบริหารจัดการงบประมาณซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการตามแผนงบประมาณที่ได้กำหนดไว้ พร้อมมีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการงบประมาณให้เหมาะสมตลอดเวลาโดยไม่ขัดกับระเบียบ นอกจากนี้ ยังมีการวางแผนบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยคำนึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชนอย่างคุ้มค่า และผู้เรียนสามารถนำทักษะไปใช้ในชีวิตประจำวันและขยายผลสู่ผู้อื่นและชุมชน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการมีการประชุมชี้แจงการจัดสรรงบประมาณ/การเบิกจ่ายงบประมาณ ทำความเข้าใจในการจัดสรรจัดซื้อจัดวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และเหมาะสมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งสามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานของโครงการและกิจกรรมตามแผนงบประมาณที่ได้กำหนดไว้

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จ สามารถดำเนินงานด้านการบริหาร การศึกษา การบริหารจัดการงบประมาณการศึกษา การจัดสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมนักเรียนให้เกิดกระบวนการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิถีปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต ปลูกฝัง และบ่มเพาะผู้เรียน เด็กและเยาวชน ให้มีจิตสำนึกและอุปนิสัย “พอเพียง” แสดงในภาพที่ 5 ดังนี้

ภาพที่ 5 แสดงกลไกการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษ ตามรูปแบบ RAMAR Cooperation Model

ขั้นตอนที่ 1 : รวบรวมข้อมูล/ทบทวนผลการดำเนินงาน (Review) ที่ผ่านมาจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ประกอบการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 : วิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาในระดับพื้นที่ (ระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง)

ขั้นตอนที่ 3 : วางแผนดำเนินงานและบริหารจัดการให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการขับเคลื่อนฯ ในด้านต่อไปนี้

- การกำหนดกลไก/แนวทางในการดำเนินงาน เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ทั้งในส่วนกลาง และระดับพื้นที่ ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งเพื่อการดำรงชีวิตและการดำเนินงานตามภารกิจ (กิจกรรมพัฒนาผู้ประสานงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการฝึกอบรมผู้ประเมินอย่างน้อยจังหวัดละ 5 คน)
- สร้าง/พัฒนาเครือข่ายการดำเนินงาน
- จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากร และเครือข่ายการดำเนินงาน
- จัดกิจกรรม/เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับชาติ

ขั้นตอนที่ 4 : ดำเนินการตามแผนที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 5 : ติดตาม ประเมินผล สะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

4. ปัจจัยความสำเร็จ

4.1 มีความร่วมมือของเครือข่ายในพื้นที่

4.2 หน่วยงานการศึกษา สถานศึกษาและเครือข่ายภายนอก ในระดับพื้นที่ให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนในการขับเคลื่อนโครงการฯ

4.3 บุคลากรในหน่วยงานราชการและคณะกรรมการประเมิน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนโครงการฯ ทุกระดับ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีความรับผิดชอบ เสียสละ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และมีความศรัทธาในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นโครงการที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น ที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบาย ด้านการศึกษาของรัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ และมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี มีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และ บ้านเมือง รวมทั้ง พระราชกรณียกิจของบูรพมหากษัตริย์ไทย และพระมหากษัตริย์องค์ที่มีต่อประชาชนคนไทย ให้ผู้เรียนมีความรู้และสามารถน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงและมีคุณธรรม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศอย่างยั่งยืนตามบริบท นวัตกรรมของท้องถิ่นและชุมชน มีจิตสำนึกรักและภูมิใจในท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

1. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี มีความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติ ที่ดี และถูกต้องต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และบ้านเมือง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 มีการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. หน่วยงานทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ระดับจังหวัดและระดับภาคร่วม บูรณาการส่งเสริม สนับสนุน ขับเคลื่อน ขยายผลการจัดกิจกรรมการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในการเรียนรู้ถึงนวัตกรรมของท้องถิ่นและชุมชน มีจิตสำนึกรักและภูมิใจในท้องถิ่นและชุมชน ของตนเอง

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

1. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนโครงการผ่าน กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางและองค์ความรู้ใหม่ในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาให้ผู้เรียนที่ เข้าร่วมกิจกรรมได้ศึกษาเรียนรู้ และมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี มีทัศนคติที่ดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์และบ้านเมือง หน่วยงานมีกระบวนการและขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานและ กำหนดตัวชี้วัดกิจกรรมร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อ ชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น มีความภูมิใจในการเป็นคนไทย
2. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนโครงการผ่าน กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางและองค์ความรู้ใหม่เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความรู้

ความเข้าใจพื้นฐานการเรียนรู้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา 4 ด้าน คือ 1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง 3 มีงานทำ มีอาชีพ และ 4 เป็นพลเมืองดี การขับเคลื่อนโครงการมีการกำหนดแนวทางการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เป็นการจัดกิจกรรมควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน (Active – based Learning) มุ่งสร้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ มีจิตบริการ มีอาชีพ ทำให้ผู้เรียนที่ร่วมโครงการทุกคนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับสาระสำคัญตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น การฝึกทักษะอาชีพในสถานศึกษาตามสมรรถนะและภูมิสังคม (สู่งานทำจนสำเร็จ และมีงานทำในที่สุด) การร่วมกิจกรรมจิตอาสา เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ กับสถานศึกษาหรือชุมชน “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เป็นการแสดงความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร

3. สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนโครงการโดยความร่วมมือบูรณาการกับหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ ในการส่งเสริม สนับสนุน ขับเคลื่อน ขยายผลการจัดกิจกรรมการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในการเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของท้องถิ่นและชุมชน มีจิตสำนึกรักและภูมิใจในท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง ยกย่องการศึกษาด้วยนวัตกรรมการท้องถิ่น รณรงค์เสริมสร้างความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นตน ผ่านการศึกษาประวัติศาสตร์เชิงสร้างสรรค์ น้อมนำและศึกษาเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่น ภูมิสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และนำไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตท้องถิ่นชุมชนของตน

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

1. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจ มีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี เจตคติที่ดีถูกต้องต่อสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. ผู้เรียนมีการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศอย่างยั่งยืนตามบริบทในพื้นที่ตนเอง

3. ผู้เรียนมีจิตสำนึก รักท้องถิ่น และภูมิใจความเป็นวิถีชีวิตของท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

1. จากการประเมินผลผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ความเข้าใจและสามารถแสดงออกถึงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อชาติ บ้านเมือง มีความยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้ง พระราชกรณียกิจของบูรพกษัตริย์ไทย และพระมหากษัตริย์องค์ที่มีต่อคนไทย

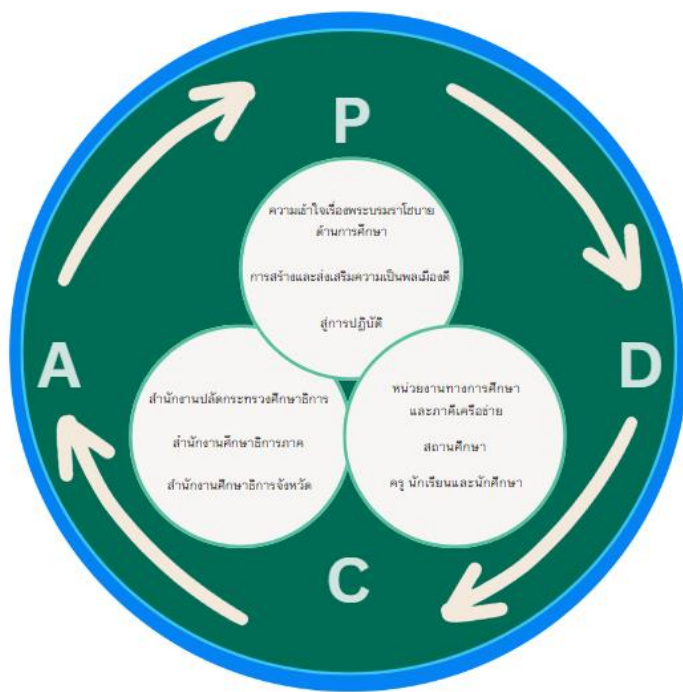
2. จากการประเมินผลผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานการเรียนรู้ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ มีจิตบริการ มีอาชีพส่งผลให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศอย่างยั่งยืนตามบริบทในพื้นที่ตนเอง

3. จากการประเมินผลผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมท้องถิ่น ประวัติศาสตร์เชิงสร้างสรรค์ และนวัตกรรมของท้องถิ่นและชุมชน ทำให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกรักท้องถิ่น และภูมิใจในความเป็นนวัตกรรมท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้ประสบความสำเร็จ สามารถส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันหลักของชาติ เรียนรู้ นวัตกรรมของท้องถิ่นและชุมชน มีจิตสำนึกรักและภูมิใจในท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง และสามารถน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศอย่างยั่งยืนตามบริบทในพื้นที่ตนเอง แสดงในภาพที่ 6 ดังนี้

ภาพที่ 6 แสดงกลไกการขับเคลื่อนโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ขั้นตอนที่ 1 : ระบุและวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันของผู้เรียน พฤติกรรมที่แสดงออกถึงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี เจตคติที่ดี ถูกต้องต่อสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมถึงการมีจิตสำนึก รักท้องถิ่น และภูมิใจความเป็นนวัตกรรมของท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 : การกำหนดแนวทางและกิจกรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริม สนับสนุนผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อสถาบันหลักของชาติ เรียนรู้ นวัตกรรมของท้องถิ่นและชุมชน มีจิตสำนึกรักและภูมิใจในท้องถิ่นและชุมชนของตนเอง และสามารถน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปประยุกต์ใช้

ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศอย่างยั่งยืนตามบริบทในพื้นที่ตนเอง รวมถึง การดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมแบบร่วมมือบูรณาการกับหน่วยงานทางการศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ขั้นตอนที่ 3 : การประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็น พลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567

ขั้นตอนที่ 4 : การให้ข้อเสนอแนะและประเด็นท้าทายสำหรับวางแผนการดำเนินงานเพื่อบรรลุ เป้าหมาย

4. ปัจจัยความสำเร็จ

4.1 -ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยสำคัญ ในการขับเคลื่อนโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่ การปฏิบัติ ความร่วมมือนี้จะช่วยให้โครงการสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย เช่น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด : ประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงาน อื่น ๆ และดำเนินกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนด ภาคีเครือข่าย : ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนโครงการ

4.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรท้องถิ่น ผู้ปกครอง และบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้มีส่วนร่วม ในกระบวนการต่าง ๆ ของโครงการ เช่น การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล และการนำ ผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงโครงการ เช่น ร่วมวางแผนโครงการ ร่วมดำเนินงานร่วมติดตาม ประเมินผล นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงโครงการ

4.3 การติดตามและประเมินผลเพื่อให้มั่นใจว่าโครงการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลลัพธ์ตามที่ ต้องการและสามารถปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.4 การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการที่ทันสมัย เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและความต้องการของสังคม โดยเน้นการบูรณาการความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองที่ดีเข้าไปในหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เช่น นำเนื้อหาเกี่ยวกับ พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 เข้าไปบูรณาการในวิชาต่างๆ เพื่อปลูกฝังค่านิยม และทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการและการพึ่งพาตนเองตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการใช้ชีวิตที่พึ่งพาตนเองซึ่งเป็นหัวใจหลักของเศรษฐกิจพอเพียง มีการนำเนื้อหาของโครงการมาบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ปลูกฝังคุณค่าของความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ความอดทน และการทำงานเป็นทีม

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

องค์ความรู้ทางวิทยาการจากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

การได้มาซึ่งองค์ความรู้ทางวิทยาการพิจารณาจากระดับความสำเร็จในการส่งเสริมขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเข้าร่วมเป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมทั้ง กำกับ ติดตามการรายงานผลการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลจากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง รายละเอียดของสถานศึกษาที่เข้าเป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และจำนวนครูและบุคลากรที่เข้าร่วมและผ่านการอบรมหลักสูตรโครงการสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของกระทรวงศึกษาธิการ แสดงในตารางที่ 9 และตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นสมาชิก
งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566- 2567 จำแนกรายสังกัด

สังกัด	จำนวนสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		เพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ
	ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567			
	ปี 2566	ปี 2567		
สพฐ.	4,714	5,005	291	+6.17
สอศ.	336	376	40	+11.90
สช.	213	237	24	+11.27
สกร.	236	264	28	+11.86
รวม	5,499	5,882	383	+6.96

จากตารางที่ 9 พบว่า สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในจำนวน 5,882 แห่ง เพิ่มขึ้น 383 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.96 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำแนกเป็น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพิ่มขึ้น 291 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.17 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) เพิ่มขึ้น 40 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.90 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) เพิ่มขึ้น 28 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.86 และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เพิ่มขึ้น 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.27

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าร่วมและผ่านการอบรมหลักสูตรของ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

หลักสูตร	จำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษา		
	เข้าอบรม	ผ่านการอบรม	ร้อยละ
หลักสูตร 5 องค์ประกอบ	454	454	100
หลักสูตร 3 สารการเรียนรู้	217	217	100
หลักสูตร การสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น	152	152	100
หลักสูตร 4 ฐานทรัพยากร	50	50	100
รวม	873	873	100

จากตารางที่ 10 พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติการ เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในหลักสูตร จำนวน 4 หลักสูตร ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการอบรมจำนวน 873 คน ได้ผ่านการอบรมทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

การเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิทยาการจากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่หน่วยงาน สถาบันการศึกษา

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการเข้าร่วมเป็นสมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานโครงการ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบบูรณาการและการพึ่งพาตนเองตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการใช้ชีวิตที่พึ่งพาตนเองซึ่งเป็นหัวใจหลักของเศรษฐกิจพอเพียง มีการนำเนื้อหาของโครงการมาบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ปลูกฝังคุณค่าของความรักผืนดิน สิ่งแวดล้อม ความอดทน และการทำงานเป็นทีม พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิทยาการจากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่หน่วยงาน สถาบันการศึกษา

เมื่อพิจารณาจากรายงานข้อมูลการดำเนินงาน โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นำเสนอ ผู้บังคับบัญชารับทราบ ปรากฏใน รายงานผล ดังนี้

1. ผู้บริหาร และครู มีโอกาสในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน และเรียนรู้การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ เชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนกับสวนพฤกษศาสตร์ และส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ **ระดับ ดีมาก**

2. ผู้บริหาร และครู มีทักษะการวางแผน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และดูแลงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ผ่านการปฏิบัติ **ระดับ ดีมาก**

3. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมตามแบบกิจกรรมการเรียนรู้ รู้จักพืช การดูแล ศึกษาพืชพรรณ ไม่ในพื้นที่ศึกษา และใช้เทคโนโลยีในสนับสนุนการบันทึก ข้อมูล ศึกษาค้นคว้า ตระหนักถึงความห่วงหา รักษาททรัพยากรธรรมชาติ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น **ระดับ ดีมาก**

4. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ซึ่งช่วยส่งเสริมทักษะ STEM ของนักเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม และถูกนำไปใช้ประโยชน์จริงในโรงเรียนและชุมชน เช่น การใช้ถ่านพลังงานคุณธรรมในการผลิตปุ๋ย การใช้เบาะรองนั่งรูป เมล็ดข้าวโพด ตูบข้าวโพดพลังงานแสงอาทิตย์ และการใช้เครื่องฟอกอากาศในการปรับปรุงคุณภาพอากาศในห้องเรียน **ระดับ ดีมาก**

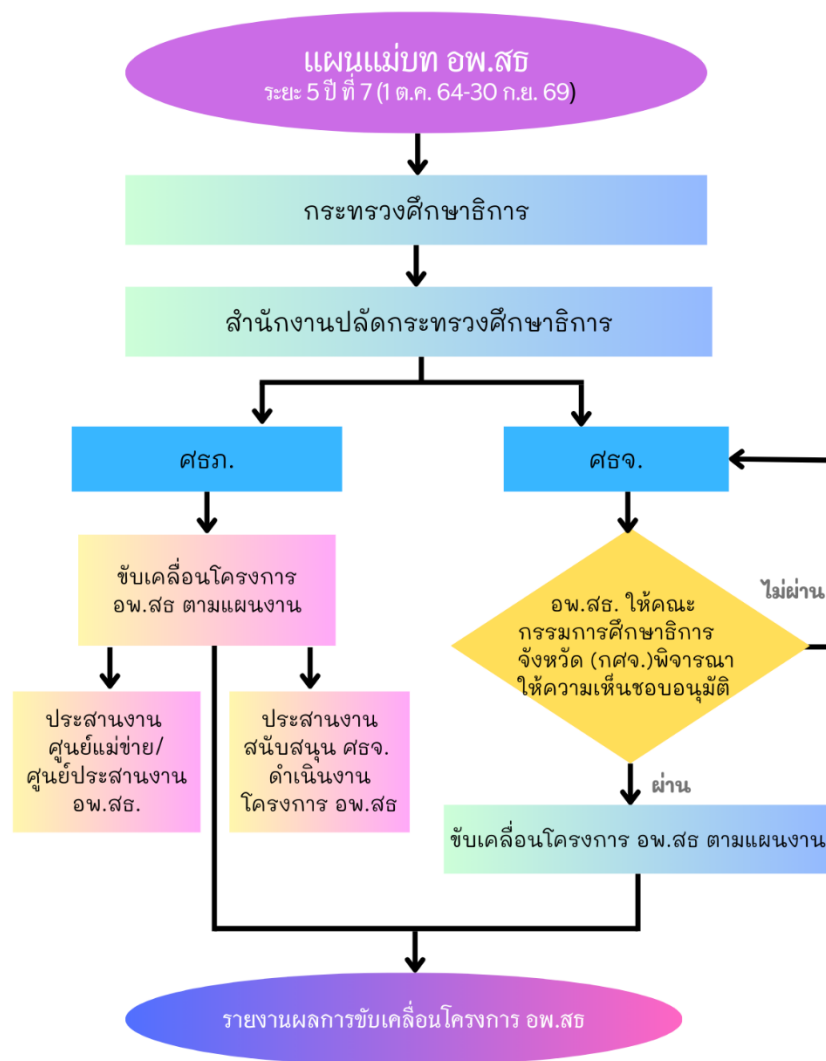
5. สถานศึกษา แบ่งปันความรู้เกี่ยวกับพืชพรรณท้องถิ่นให้กับชุมชน และมีกิจกรรมร่วมกัน เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และใช้สวนพฤกษศาสตร์เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และแหล่งสร้างรายได้ **ระดับ ดีมาก**

6. สถานศึกษาสามารถนำผลการดำเนินงานขอรับการประเมิน **ระดับ ดีมาก**

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อให้ประสบความสำเร็จ สามารถถอดบทเรียนและแผนแพ่งค์ความรู้ทางวิชาการ จากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและ บันทึกรวบรวมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจ พอเพียง แสดงในภาพที่ 7 ดังนี้

ภาพที่ 7 แสดงกลไกการขับเคลื่อนโครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ขั้นตอนที่ 1 : สำนักงานศึกษาธิการภาค รับสนองนโยบาย และประสานงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 : นำเสนอโครงการ อพ.สธ. ให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบอนุมัติ

ขั้นตอนที่ 3 : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นำโครงการ อพ.สธ. ที่ผ่านการเห็นชอบ กำหนดในแผนการปฏิบัติงานประจำปี

ขั้นตอนที่ 4 : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ขับเคลื่อนโครงการโดยประสานงานระหว่างหน่วยงานต้นสังกัด และศูนย์แม่ข่าย/ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ในการผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามขั้นตอน อพ.สธ.

ขั้นตอนที่ 5 : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 6 : รายงานผลการขับเคลื่อนโครงการตามลำดับ

4. ปัจจัยความสำเร็จ

4.1 การบูรณาการร่วมกันระหว่างสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยการส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนการดำเนินงานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียนในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีของสถานศึกษาในระดับพื้นที่

4.2 การกำหนดนโยบายที่ชัดเจนของกระทรวงศึกษาธิการ ในการขับเคลื่อนงานให้กับหน่วยงานในสังกัดทุกหน่วยงานให้รับทราบและดำเนินการตามแผนที่วางไว้

4.3 การประสานนโยบายให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อน/กำกับติดตามงานตามบทบาทภารกิจของแต่ละหน่วยงานให้ครอบคลุมแนวทางตามแผนฯ

4.4 การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร และจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียนให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินงานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียนมาพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้นักเรียน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างแท้จริง

4.6 หน่วยงานต้นสังกัด/สถานศึกษาระบบการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินงานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียน ตลอดจนเป็นแหล่งวิทยากร แหล่งเรียนรู้ให้แก่องค์กร หน่วยงานที่สนใจในการสานต่องานสวนพฤษศาสตร์โรงเรียน

โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนรู้การสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนรู้การสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนารูปแบบและระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษารัฐบาล นโยบายหลักที่ 1 ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ อีกทั้งสอดคล้องกับข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ร่วมกันรักษาสีธงชาติและมุ่งสู่การใช้พลังงานสะอาด วัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลไปสู่สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้เรื่องทะเลและมหาสมุทร และตระหนักถึงคุณค่า เกิดความรัก ความหวงแหน

ผลการดำเนินงานโครงการของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. ผลผลิต (Output)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 23 จังหวัดชายทะเล และสำนักงานศึกษาธิการภาค 7 แห่ง มีการขับเคลื่อนการส่งเสริมจัดการเรียนการสอน เรื่องทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเล และเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ผลการดำเนินงานด้านผลผลิต (Output)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค (ศธภ. 2 – 9) จำนวน 23 จังหวัดชายทะเล ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการ โดยส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกสังกัดในพื้นที่จัดการเรียนการสอนเรื่องทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่อง เขตทางทะเลและเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนสถานศึกษาที่เข้าร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมจัดการเรียนการสอนเรื่องทะเลและมหาสมุทร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกรายสังกัด และรายสำนักงานศึกษาธิการภาค

ศธภ.	สถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวนสถานศึกษานาร่องที่เข้าร่วม									ร้อยละ
		สพฐ.	สช.	สกร.	สอศ.	อปท.	ตชด.	อว.	อื่นๆ	รวม	
ศธภ. 2	1,317	22	8	9	5	4	-	-	-	48	3.64
ศธภ. 4	672	379	60	17	14	30	-	-	-	500	74.40
ศธภ. 5	2,637	952	61	53	31	24	7	-	-	1,128	42.78
ศธภ. 6	1,479	637	129	21	24	12	-	1	-	824	55.71

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ศรภ.	สถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวนสถานศึกษานำร่องที่เข้าร่วม									ร้อยละ
		สพฐ.	สช.	สกร.	สอศ.	อปท.	ตชด.	อว.	อื่นๆ	รวม	
ศรภ. 7	1,390	194	37	14	11	10	1	1	-	268	19.28
ศรภ. 8	1,178	422	130	13	41	41	-	1	15	663	56.28
ศรภ. 9	550	179	17	15	8	5	3	-	-	227	41.27
รวม	9,223	2,785	442	142	134	126	11	3	15	3,658	39.66

จากตารางที่ 11 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการภาค 7 แห่ง และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ชัยทะเล 23 แห่ง ได้ดำเนินการขับเคลื่อน ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกสังกัด ในพื้นที่จัดการเรียน การสอน เรื่องทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเล และเขต ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งมีสถานศึกษานำร่องในพื้นที่จำนวนทั้งสิ้น 3,658 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.66 ของจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด โดยสังกัด สพฐ. มีจำนวนสถานศึกษานำร่องมากที่สุด จำนวน 2,785 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 76.13 รองลงมาคือสังกัด สช. มีจำนวนสถานศึกษานำร่อง 442 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.08 รวมถึง สถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ ประกอบด้วยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มหาวิทยาลัย การกีฬาแห่งชาติ เมืองพัทยา รวมจำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.41

การดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการจำแนกเป็น 3 ระดับ คือระดับกระทรวง ระดับภาค และระดับ จังหวัดดังนี้

การดำเนินงานระดับกระทรวง

1) มีแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ ให้แก่ สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 23 จังหวัดชายทะเล และสถานศึกษา

2) มีการชี้แจงและสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการสร้าง องค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอน ในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

3) ประสานหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดทำหนังสือขอ ความร่วมมือการดำเนินการในพื้นที่และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยศูนย์อำนวยการรักษา ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และผู้ว่าราชการจังหวัด 23 จังหวัด ชายทะเล และหน่วยงานต้นสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการ

4) มีการลงพื้นที่ติดตามและถอดบทเรียนผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการสร้าง องค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนใน สถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ ในพื้นที่จังหวัดระนอง และจังหวัดชุมพร

5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

6) มีรายงานผลดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

การดำเนินงานระดับภาค

1) มีการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานในระดับภาคให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

2) ให้คำแนะนำ ประสานงาน และร่วมขับเคลื่อนโครงการฯ ในพื้นที่รับผิดชอบ

3) การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกับหน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานเกี่ยวข้อง

4) ประสานงาน และร่วมลงพื้นที่กำกับติดตามการดำเนินงานของจังหวัด

5) คัดเลือกผลการดำเนินงาน/นวัตกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวกับทะเล

6) รวบรวมและสรุปข้อมูลผลการดำเนินการขับเคลื่อนการ และรายงานผล

การดำเนินงานระดับจังหวัด

1) ศึกษาข้อมูล แนวทางการดำเนินงานติดตามผลการขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2) แต่งตั้งคำสั่งคณะทำงานขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

3) สร้างการรับรู้ ขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้สู่สถานศึกษา

4) คัดเลือกผลการดำเนินงาน/นวัตกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวกับทะเล และสถานศึกษาต้นแบบ

5) นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน

6) รวบรวมและสรุปข้อมูลผลการใช้อองค์ความรู้เรื่อง ทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และวิชาเขตทางทะเลของประเทศไทย ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

2. ผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเล และเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และมีจิตสำนึก รัก ห่วงแหน ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ในฐานะที่เป็นเจ้าของทะเลไทย

ผลการดำเนินงานด้านผลลัพธ์ (Outcome)

สำนักงานศึกษาธิการภาค 7 แห่ง และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชายทะเล 23 แห่ง ได้ดำเนินการขับเคลื่อน ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกสังกัด ในพื้นที่จัดการเรียนการสอน เรื่องทะเลและมหาสมุทรและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเล และเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร ส่งผลให้ครูผู้สอน และผู้เรียน ได้มีจิตสำนึก รัก ห่วงแหน ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ในฐานะที่เป็นเจ้าของทะเลไทย สามารถผลที่เกิดขึ้นได้ดังนี้

ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทรฯ จนเป็นสถานศึกษานำร่อง และได้รับการคัดเลือกเป็นสถานศึกษาต้นแบบ โดยมีรายละเอียดการจัดการเรียนการสอน จำแนกเป็นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนี้

1) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6) สถานศึกษาสามารถนำหลักสูตรไปบูรณาการการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาภูมิศาสตร์ รายวิชาหน้าที่พลเมือง สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา บูรณาการเนื้อหาในรายวิชาพลังงานและสิ่งแวดล้อม รายวิชาอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม รายวิชาค่าน้ำใจอิสระ (Independent Study : IS) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการอาชีพ โครงการ จัดทำเป็นโครงการเสริมหลักสูตร

2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บูรณาการเนื้อหาในรายวิชาพลังงานและสิ่งแวดล้อม รายวิชากฎหมายพาณิชย์นาวี วิชาธุรกิจพาณิชย์นาวี วิชาการเดินเรือ วิชากฎหมายทางทะเล วิชาภูมิศาสตร์ สำหรับการเดินเรือ วิชาอุทกนิยามวิทยาและสมุทรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทางทะเล รายวิชาดาราศาสตร์ โลกและอวกาศ รายวิชาชีววิทยา สอนเนื้อหาสอดแทรกเพิ่มเติมในเรื่องหินและการเปลี่ยนแปลงของโลก รายวิชาเพิ่มเติมกฎหมายนาวี

ผลที่เกิดกับครูผู้สอน

1) สามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็น Active Learning และบูรณาการการเรียนการสอนองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในรายวิชาที่ตนเองสอน

2) มีเครือข่ายในการทำงานการสอนสามารถประสานความรู้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลกับที่เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับทะเล

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1) ผู้เรียนเกิดความรักและหวงแหน ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงทรัพยากรในท้องถิ่นของตน สามารถประดิษฐ์ คิดค้น ต่อยอดสิ่งที่มีอยู่ในชุมชนในการสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมใหม่ เพื่อช่วยส่งเสริมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรทะเลและชายฝั่งให้คงอยู่

2) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจต่ออาชีพประมงที่ตนเองอาศัยอยู่และสามารถสืบทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นในอาชีพประมงได้

3) ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ รวมทั้งตระหนักรู้ เกิดความรู้สึกรักอนุรักษ์ หวงแหน

4) นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ท้องทะเลไทยด้วยการไม่ทิ้งขยะบริเวณทะเลและพื้นที่สาธารณะซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาขยะทะเลตามมาได้จนนำไปสู่การเสียชีวิตของสัตว์ทะเลที่บริโภคขยะเหล่านั้น ยิ่งไปกว่านั้นนักเรียนเห็นคุณค่าของทะเลไทยโดยมองว่าทะเลเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำซึ่งเป็นแหล่งอาหารให้กับมนุษย์

5) สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นการช่วยส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้นำการท่องเที่ยวที่ดี มีความรักและความหวงแหนในทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลและมหาสมุทร และเพื่อปลูกจิตสำนึกใน การเป็นนักจิตอาสาและนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

6) ผู้เรียนมีทักษะศตวรรษที่ 21 เช่น ความเป็นนวัตกรรม (Innovator) การคิดเชิงนวัตกรรม การแก้ไขปัญหา การทำงานเป็นทีม ทักษะในการสื่อสาร เป็นต้น

3. กลไกการขับเคลื่อน

กลไกการขับเคลื่อนโครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ สามารถสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลไปสู่สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้เรื่องทะเลและมหาสมุทร และตระหนักถึงคุณค่า เกิดความรัก ความหวงแหน ดังนี้

3.1 ขับเคลื่อนการทำงาน โดยใช้กลไก กศจ.

3.2 มีการสร้างเครือข่ายในการทำงาน โดยการบูรณาการร่วมหน่วยงานด้านการศึกษาในพื้นที่ในรูปแบบคณะทำงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศรชล. ภาค และศรชล. จังหวัด สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นต้น ในการสนับสนุนองค์ความรู้ทางทะเล/วิทยาการ

3.3 มีการทำบันทึกความร่วมมือ (MOU) กับหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน เพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ และการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

3.4 มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่/ปราชญ์ชาวบ้าน/ปราชญ์ทะเล เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน

4. ปัจจัยความสำเร็จ

ในการขับเคลื่อนและส่งเสริมให้สถานศึกษา ทุกสังกัดในพื้นที่มีการจัดการเรียนการสอน เรื่องทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเล และเขตทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งในระดับจังหวัด พบว่า ปัจจัยที่ทำให้โครงการประสบความสำเร็จ มีดังนี้

4.1 การมีเครือข่ายความร่วมมือที่พร้อมขับเคลื่อนการดำเนินโครงการร่วมกัน เช่น หน่วยงานต้นสังกัด ศรชล. ภาค ศรชล. จังหวัด สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลจังหวัด มูลนิธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มูลนิธิฟื้นฟูทรัพยากรทะเลสยาม มูลนิธิเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

4.2 ชุมชนในพื้นที่/ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่/ปราชญ์ชาวบ้าน/ปราชญ์ทะเล ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอน

4.3 มีแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนในการจัดกิจกรรม เช่น อุทยานแห่งชาติในพื้นที่เกี่ยวกับทะเล เป็นต้น

4.4 ผู้รับผิดชอบโครงการทุกระดับควรมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษา

บทที่ 3

ประเด็นท้าทาย และข้อเสนอเชิงนโยบาย

กองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค (กสภ.สป.ศธ.) ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ซึ่งเป็นโครงการสอดคล้องกับนโยบายและข้อสั่งการด้านการศึกษาจากส่วนกลางสู่หน่วยงานในภูมิภาคตามบริบทและสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ประเด็นท้าทาย

กสภ.สป.ศธ. ได้ดำเนินงานโครงการ และสรุปผลการดำเนินงานจำแนกตามนโยบายและข้อสั่งการด้านการศึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) รายละเอียดดังแสดงในบทที่ 2 ตาราง ที่ 1 ซึ่ง ในทุกโครงการมีประเด็นท้าทายในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผลลัพธ์ของโครงการ สามารถสรุปเป็นตารางวิเคราะห์ จำแนกรายโครงการ ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษา คุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1.	ด้านการสร้าง ความร่วมมือและ การมีส่วนร่วม	1. การสร้างความเข้าใจและความตระหนัก 1.1 การประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยใช้ช่องทาง การสื่อสารที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย เช่น สื่อสังคม ออนไลน์ เว็บไซต์ แผ่นพับ โปสเตอร์ และการจัด กิจกรรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ โครงการ วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะ จะได้รับ 1.2 การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น โดยจัดเวทีรับฟัง ความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ประกอบการ เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสแสดง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อโครงการ 1.3 การสร้างความตระหนักในระดับพื้นที่ โดย ส่งเสริมให้หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา ร่วมกันสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของ โครงการในระดับจังหวัดและระดับภาค	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
		2. การประสานงานและการสื่อสาร 2.1 การจัดตั้งกลไกการประสานงาน โดยจัดตั้งคณะกรรมการหรือกลไกการประสานงานที่มีตัวแทนจากทุกภาคส่วน เพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น การจัดตั้งกลุ่มไลน์ การสร้างเว็บไซต์ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลและติดตามความคืบหน้าของโครงการได้อย่างสะดวก 2.3 การจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติ โดยการจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และกระบวนการทำงาน 3. การสร้างแรงจูงใจ 3.1 การให้รางวัลและการยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยการจัดให้มีการมอบรางวัลหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่มีผลงานโดดเด่นในการสนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการ 3.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โดยการสนับสนุนให้เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสนับสนุนซึ่งกันและกัน 4. การเสริมสร้างศักยภาพ 4.1 การจัดอบรมและพัฒนา โดยการจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
		4.2 การนิเทศ ให้คำปรึกษาและสนับสนุน โดยการนิเทศให้คำปรึกษา สนับสนุนคอยให้ คำปรึกษาและช่วยเหลือแก่สถานศึกษาในการดำเนิน โครงการ		
2.	ด้านการบริหาร จัดการอย่างมี คุณภาพ	1. การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร โดยก่อน การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร ควรมีการ ประเมินความต้องการและบริบทของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรได้ อย่างเหมาะสมและตรงกับความต้องการ มีกำหนด เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรม เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง มีโอกาสได้รับการสนับสนุนอย่างเท่าเทียม 2. การพัฒนาบุคลากร โดยการจัดอบรมและพัฒนา ศักยภาพให้แก่ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และ ทัศนคติที่จำเป็นในการดำเนินโครงการและพัฒนา สถานศึกษา การสร้างระบบการให้รางวัลและ การยกย่องเชิดชูเกียรติแก่บุคลากรที่มีผลงานดี เพื่อสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจในการทำงาน พร้อมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสแลกเปลี่ยน เรียนรู้และประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ 3. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยและ พัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่ และการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่ตอบสนองต่อบริบทของพื้นที่ และนำ ผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาและ ปรับปรุงคุณภาพการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ในพื้นที่	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
3.	ด้านการสร้าง ความยั่งยืน ของโครงการ	1. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและบุคลากร จัดให้มีการอบรม พัฒนา และให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษา และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นในการบริหารจัดการและ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และสนับสนุนให้ สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปัน ประสบการณ์ที่ดีระหว่างกัน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและ พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. การติดตามและประเมินผล โดยการสร้างระบบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม ทุกมิติของโครงการ และสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ทั้ง ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้เครื่องมือและ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลและ วิเคราะห์ผล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และ ทันต่อสถานการณ์ 3. การนำข้อมูลไปใช้เพื่อการตัดสินใจและการพัฒนา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ ระบุ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนิน โครงการ นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและ พัฒนากลไกการดำเนินงานของโครงการให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองต่อความต้องการและ บริบทของพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้นและใช้ข้อมูลที่ได้จาก การติดตามและประเมินผลเป็นฐานในการกำหนด นโยบายและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพ ในระยะยาว 4. การสร้างความร่วมมือและความมุ่งมั่นจาก ทุกภาคส่วน โดยการสร้างและเสริมสร้าง	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
		ความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน สถานศึกษา และชุมชน เพื่อให้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสนับสนุนซึ่งกันและ กันในการพัฒนาสถานศึกษา		

จากตารางที่ 12 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการ“เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วม โดยมีการสร้างความเข้าใจและความตระหนักถึง ความสำคัญของโครงการให้แก่ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และผู้ประกอบการ และการประสานงานและการสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่าง ๆ ต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนมี ส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพ เช่น การให้รางวัลหรือการยกย่องเชิดชูเกียรติ

ด้านการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยแต่ละพื้นที่มีความต้องการและบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้การกำหนดรูปแบบและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาคุณภาพเป็นเรื่องท้าทาย ซึ่งปัจจัยสำคัญ คือ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่ง มีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาสถานศึกษา มีการจัดอบรม พัฒนาศักยภาพของบุคลากร ทั้งครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่

ด้านการสร้างความยั่งยืนของโครงการ โดยมีการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของ สถานศึกษาและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถรักษามาตรฐานและต่อยอดพัฒนาต่อไป ได้ในระยะยาว โดยต้องอาศัยความร่วมมือและความมุ่งมั่นจากทุกภาคส่วน และมีการพัฒนาระบบติดตาม และประเมินผลที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการและนำข้อมูลไปใช้ ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาใช้ ในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายเพื่อให้โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษา คุณภาพ ตามบริบทของพื้นที่” บรรลุเป้าหมายและสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 13 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE)
 นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1	การสื่อสารและ ประสานงานสร้าง ความเข้าใจ ในระหว่าง การดำเนินกิจกรรม โครงการที่มี การปรับเปลี่ยนตาม บริบท และสถานการณ์	นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการชี้แจง สร้างความเข้าใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของโครงการ	ศธภ.	ศธจ.
2	ขาดการวางระบบผู้ ประสานงานกลางที่ ชัดเจนในการดำเนินงาน โครงการอย่างทั่วถึงและ สอดคล้องในทิศทาง เดียวกัน	1. กำหนดรูปแบบและรายละเอียด การดำเนินงานที่สอดคล้องกลมกลืน กับโครงการ และควรกำหนดแนวทาง เพื่อการประสานอย่างทั่วถึง ชัดเจน เพื่อให้มี ความสัมพันธ์สอดคล้องต่อเนื่องกัน 2. วางแผนโครงการให้มีระบบโครงสร้างการ ประสานงานที่เหมาะสม	ศธภ.	ศธจ.
3	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีภาระ งานเยอะ ทำให้จัดสรร เวลาในการลงพื้นที่เพื่อ PLC และศึกษาชั้นเรียน ไม่ครบทีมและไม่เป็นไป ตามที่กำหนดกิจกรรมไว้ใน ปฏิทินปฏิบัติงาน	1. ปรับกิจกรรมตามความเหมาะสม โดย Supervisor Teams ให้บูรณาการกิจกรรม ให้สอดคล้องกับภาระงานในหน้าที่ 2. กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต้นสังกัด และ สถานศึกษาควรลดภาระงานพิเศษของครูลง ให้มีหน้าที่สอนอย่างเดียว 3. ควรสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ นิเทศ สร้างนวัตกรรมขึ้นมาใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยนำ เทคโนโลยีมาใช้ และหาตัวอย่างนวัตกรรมที่ หลากหลายสำหรับการศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติม	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/ แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
4	การดำเนินงานโครงการเป็นลักษณะการบูรณาการ ประสานความร่วมมือ การปฏิบัติงานร่วมกับ หรือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของส่วนราชการ/หน่วยงาน ทั้งภายในและนอกกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งส่งผลให้ ไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามช่วงระยะเวลา	-	ศธภ.	ศธจ.
5	การดำเนินกิจกรรมต้องรอการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งการจัดสรรงบประมาณบางงวดมาไม่เพียงพอต่อ การจัดกิจกรรม และการดำเนินงานล่าช้าออกไป	-	ศธภ.	ศธจ.
6	การประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุม	-	ศธภ.	ศธจ.
7.	งบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้ดำเนินงานไม่ครอบคลุม ทุกกระบวนการ เช่น การจัดอบรมทำได้เพียง 1 วัน และไม่สามารถลงพื้นที่แบบ Onsite ได้ครบทุกคนที่ สมัครเข้าร่วมโครงการ	-	ศธภ.	ศธจ.
8	ความพร้อมเพียงในการดำเนินงานร่วมกัน เช่น การประชุม การนิเทศติดตาม หรือแม้แต่ การนำเสนอผลการปฏิบัติงาน ซึ่งคณะทำงาน คณะกรรมการ เครือข่าย หรือผู้เข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรม ส่วนใหญ่อยู่ต่างสังกัด มักจะมีความแตกต่าง กันบ้างในบางบริบท ทำให้เกิดความไม่พร้อมเพียง เกิดปัญหาในการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานร่วมกัน	-	ศธภ.	ศธจ.
9	ผู้บริหารสถานศึกษา / ครู /ศึกษานิเทศก์ บางส่วนไม่มี ความมั่นใจที่จะส่งผลงานเข้าร่วมการคัดเลือก	-	ศธภ.	ศธจ.
10	ผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์มีภาระงานเยอะ โดยเฉพาะโครงการต่าง ๆ ต้นสังกัดที่ต้องรายงาน มีจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถดำเนินการสร้าง นวัตกรรมให้ทันเวลาสำหรับการประกวดคัดเลือก นวัตกรรมที่มีผลการปฏิบัติที่ดี	-	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/ แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
11	สถานศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด เป็นปัญหาในการขับเคลื่อนสู่ เป้าหมายที่กำหนด	-	ศธภ.	ศธจ.
12	ปีงบประมาณในการดำเนินการไม่สอดคล้องกับ ปีการศึกษาของสถานศึกษาควรมียืดหยุ่นการใช้จ่าย งบประมาณให้สอดคล้องกัน	-	ศธภ.	ศธจ.
13	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา หนึ่งในอุปสรรคหลัก คือ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห่างไกลที่ขาดแคลนทรัพยากร การ เข้าถึงเทคโนโลยี และบุคลากรที่มีคุณภาพ ปัญหานี้ ส่งผลให้การพัฒนานวัตกรรมและการจัดการศึกษามี ข้อจำกัดในบางพื้นที่ ซึ่งอาจทำให้การดำเนินโครงการ มีความยากลำบาก	-	ศธภ.	ศธจ.
14	การขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้าน เทคโนโลยีการพัฒนาและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ ในการเรียนรู้และการจัดการศึกษาต้องพึ่งพาบุคลากร ที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญเพียงพอ ซึ่งในหลาย พื้นที่ของประเทศไทยยังคงขาดบุคลากรที่สามารถ ใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทำให้ การนำเทคโนโลยีไปใช้ในภาคการศึกษาเป็นไปได้ช้า	-	ศธภ.	ศธจ.
15	ข้อจำกัดด้านงบประมาณแม้ว่าจะมีการจัดสรร งบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการ แต่บางครั้ง งบประมาณที่ได้รับอาจไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ ในทุกขั้นตอนของโครงการ โดยเฉพาะในด้าน การฝึกอบรมครูและบุคลากร หรือการลงทุน ในโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้ บางพื้นที่ไม่สามารถพัฒนานวัตกรรมได้อย่างเต็มที่	-	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/ แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
16	การปรับตัวของครูและบุคลากรการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาและการนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ อาจทำให้ครูและบุคลากรบางส่วนไม่สามารถปรับตัวได้ทันทีเนื่องจากความเคยชินกับวิธีการสอนและระบบการบริหารจัดการแบบเดิม สิ่งนี้เป็นความท้าทายที่ทำให้กระบวนการพัฒนานวัตกรรมในโครงการต้องเผชิญกับความต้านทานในบางส่วน	-	ศธภ.	ศธจ.
17	ปัญหาการเชื่อมโยงระหว่างส่วนกลางและพื้นที่แม้จะมีนโยบายและแผนงานจากส่วนกลางที่ชัดเจน แต่การนำไปปฏิบัติในพื้นที่บางครั้งอาจไม่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ความแตกต่างในทรัพยากร ความต้องการ และวัฒนธรรมของพื้นที่อาจทำให้การดำเนินงานล่าช้าหรือไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร	-	ศธภ.	ศธจ.
18	การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมในโครงการ หลายครั้งที่ต้องปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ ซึ่งทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ทางเทคโนโลยี	-	ศธภ.	ศธจ.
19	การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 แม้ว่าการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 จะเป็นเป้าหมายสำคัญของโครงการ แต่การนำมาใช้จริงอาจเป็นเรื่องท้าทายเนื่องจากความพร้อมในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาใช้อาจมีข้อจำกัดในบางพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกันของนักเรียน ยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้	-	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/ แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
20	ความยั่งยืนของโครงการการรักษาความยั่งยืนของโครงการ IFTE ในระยะยาวเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากโครงการอาจพึ่งพางบประมาณและการสนับสนุนจากภาครัฐในช่วงเวลาหนึ่ง ดังนั้นการสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถดำเนินงานได้เองอย่างยั่งยืนจึงเป็นความท้าทายที่ต้องเผชิญ	-	ศธภ.	ศธจ.

จากตารางที่ 13 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

การสร้างความเข้าใจและการประสานงาน เชื่อมโยงนโยบายระหว่างส่วนกลางและพื้นที่ กำหนดรูปแบบและรายละเอียดการดำเนินงานที่สอดคล้องกลมกลืนกับโครงการ และควรกำหนดแนวทางเพื่อการประสานอย่างทั่วถึง ชัดเจน เพื่อให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ความแตกต่างในทรัพยากร ความต้องการ และวัฒนธรรมของพื้นที่ มีระบบโครงสร้างการประสานงานที่เหมาะสม และบริหารจัดการปฏิทินปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่มีบริบทที่แตกต่าง

การจัดสรรงบประมาณ หน่วยงานที่รับผิดชอบจำเป็นต้องขับเคลื่อนการดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณ การสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถดำเนินงานได้เองอย่างยั่งยืนจึงเป็นความท้าทายที่ต้องเผชิญ

ความพร้อมของหน่วยงานทางการศึกษา อุปสรรคหลักคือความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห่างไกลที่ขาดแคลนทรัพยากร การเข้าถึงเทคโนโลยี ความพร้อมในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาใช้ยังมีข้อจำกัดในบางพื้นที่ และคุณภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีการพัฒนา ปัญหานี้ส่งผลให้การพัฒนา นวัตกรรมและการจัดการศึกษามีข้อจำกัดในบางพื้นที่ ซึ่งอาจทำให้การดำเนินโครงการมีความยากลำบาก

ตารางที่ 14 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด
ตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1.	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน บางกลุ่ม ยังไม่มีความเข้าใจหรือยอมรับแนวทางพัฒนาการศึกษาตาม แนวคิด พื้นที่นวัตกรรม การศึกษาเป็นแนวคิด ใหม่ที่มี การเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิม	- จัดแผนการสื่อสาร ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนในรูปแบบที่เข้าใจง่ายผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ สื่อ ทีวี ออนไลน์ หรืองาน ประชาสัมพันธ์ - จัดเวทีการรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และปรับปรุงนวัตกรรม - ยกย่องครูหรือโรงเรียนที่นำ นวัตกรรมไปปรับใช้และมี ผลสำเร็จ เพื่อกระตุ้นให้เกิด การยอมรับมากขึ้น	ศธจ.	1. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ 2. คณะอนุกรรมการ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ
2.	ผู้บริหารและบุคลากรในบางพื้นที่ยังไม่มี ความมั่นใจใน การตัดสินใจและจัดการ การศึกษาที่รูปแบบใหม่ เนื่องจากการเปลี่ยนจากระบบรวมศูนย์สู่การ กระจายอำนาจนั้นยังไม่ สมบูรณ์	- จัดที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงเพื่อช่วย ในกระบวนการตัดสินใจและให้ คำแนะนำในการดำเนินงาน - จัดทำคู่มือที่ชัดเจนใน การบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรม ที่มีความยืดหยุ่น	ศธจ.	1. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ 2. คณะอนุกรรมการ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ
3.	- การออกแบบหลักสูตร ที่สอดคล้องกับบริบท ท้องถิ่นแต่ยังคงรักษา คุณภาพระดับสากลเป็น สิ่งท้าทาย	- จัดทำความร่วมมือระหว่าง ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร นักการศึกษา และครู เพื่อพัฒนา หลักสูตรที่ตอบสนอง ความต้องการของท้องถิ่น - จัดตั้งศูนย์วิจัยในพื้นที่เพื่อ ศึกษาและพัฒนาหลักสูตรที่ ยืดหยุ่นและเน้นการพัฒนาทักษะ ที่จำเป็นในโลกอนาคต	ศธจ.	1. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ 2. คณะอนุกรรมการ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
4.	ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดทักษะในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน และยังไม่มั่นใจในการใช้แนวทางการศึกษารูปแบบใหม่	- ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายระหว่างครูที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดี - ปรับปรุงระบบการประเมินครูให้เน้นการประเมินจากความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับแนวคิดใหม่	ศธจ.	1. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ 2. คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ
5.	ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงานนวัตกรรม การศึกษาระดับจังหวัดค่อนข้างจำกัด เช่น เงินทุน บุคลากร และเทคโนโลยี	- จัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม (PPP) เพื่อระดมทรัพยากรทั้งในรูปแบบเงินทุนและการสนับสนุนทรัพยากรอื่น ๆ - จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนนวัตกรรมการศึกษาในระดับพื้นที่ - เสนอมาตรการจูงใจ เช่น การลดหย่อนภาษีให้กับภาคเอกชนที่เข้ามาสนับสนุนการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่	ศธจ.	1. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ 2. คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ
6.	ระบบการประเมินผลเชิงสมรรถนะเป็นสิ่งที่ใหม่และเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับจังหวัดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	- จัดทำแนวทางการประเมินผลเชิงสมรรถนะ	ศธจ.	1. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ 2. คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
7.	วัฒนธรรมการทำงานแบบเก่า เป็นอุปสรรคในการนำแนวคิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- แต่งตั้งทีมขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในแต่ละพื้นที่เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานและสร้างความพร้อมในการรับนวัตกรรม - ส่งเสริมการสร้างรางวัลและการยกย่องผู้ที่มีส่วนในการนำการเปลี่ยนแปลงมาสู่พื้นที่	ศรจ.	1. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ 2. คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ

จากตารางที่ 14 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

ความเข้าใจและการยอมรับ จากผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน ในการยอมรับแนวทางพัฒนาการศึกษาตามแนวคิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นแนวคิดใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิม รวมถึงผู้บริหารและบุคลากรในบางพื้นที่ยังไม่มี ความมั่นใจในการตัดสินใจและจัดการการศึกษาที่รูปแบบใหม่ เนื่องจากการเปลี่ยนจากระบบรวมศูนย์สู่การกระจายอำนาจนั้นยังไม่สมบูรณ์

ความพร้อมของหน่วยงานทางการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดทักษะในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน และยังไม่มั่นใจในการใช้แนวทางการศึกษารูปแบบใหม่ วัฒนธรรมการทำงานแบบเก่าเป็นอุปสรรคในการนำแนวคิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประสานงานและความร่วมมือ ความร่วมมือระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร นักการศึกษา และครู เพื่อพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น รวมถึงความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม (PPP) เพื่อระดมทรัพยากรทั้งในรูปแบบเงินทุนและการสนับสนุนทรัพยากรอื่น ๆ

ตารางที่ 15 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
ในระดับพื้นที่

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1	การพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยคณะกรรมการ ส่งเสริม การพัฒนาการ เด็กปฐมวัยระดับ จังหวัด ด้วย งบประมาณที่จำกัด หรือการจัดสรร ทรัพยากรที่ไม่ เหมาะสมสามารถทำ ให้การพัฒนาและ ดำเนินงานไม่เต็มที่	1. สร้างกลไกการประสานงาน มีตัวแทนจากทุกภาคส่วน เพื่ออำนวยความสะดวก ในการสื่อสารและประสานงาน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. บูรณาการ สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ (6 กระทรวง หลัก) 3. สร้างเครือข่ายระดม ทรัพยากรสนับสนุน งบประมาณ 4. ติดตามและประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง	ศธจ. กศจ. อนุกรรมการ ส่งเสริมการ พัฒนาการ เด็กปฐมวัย ระดับ จังหวัด	6 กระทรวงหลัก 1. พม. (กรม กิจการเด็กและ เยาวชน พมจ.) 2. สธ. (สสจ., ศูนย์อนามัย) 3. มท. (อปท., เทศบาล, ศพด.) 4. อว. (ม.ราชภัฏ) 5. ศธ. (สพฐ., สกศ.) 6. ดศ.
2	การพัฒนาข้อมูล สารสนเทศเด็กปฐมวัย เพื่อดึงเด็กเข้า สู่ระบบการศึกษา	1. เสริมสร้างศักยภาพให้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในด้าน ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ 2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ (6 กระทรวงหลัก) แต่งตั้ง คณะกรรมการระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล 3. ติดตามและประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง	สป.ศธ. ศธจ. กศจ. อนุกรรมการ ส่งเสริมการ พัฒนาการ เด็กปฐมวัย ระดับ จังหวัด	6 กระทรวงหลัก 1. พม. (กรม กิจการเด็กและ เยาวชน พมจ.) 2. สธ. (สสจ., ศูนย์อนามัย) 3. มท. (อปท., เทศบาล, ศพด.) 4. อว. (ม.ราชภัฏ) 5. ศธ. (สพฐ., สกศ.) 6. ดศ.

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
3	ความซ้ำซ้อนของการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานต้นสังกัด และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	- พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะ ที่จำเป็นในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และสนับสนุนให้สถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันประสบการณ์ที่ดีระหว่างกัน - พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดระบบฐานข้อมูลการประเมินตนเอง (SAR) ให้สอดคล้องกัน - ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	ศธจ. กศจ. อนุกรรมการส่งเสริมการ พัฒนาการ เด็กปฐมวัย ระดับ จังหวัด	6 กระทรวงหลัก 1. พม. (กรมกิจการเด็กและเยาวชน พมจ.) 2. สธ. (สสจ., ศูนย์อนามัย) 3. มท. (อปท., เทศบาล, ศพด.) 4. อว. (ม.ราชภัฏ) 5. ศธ. (สพฐ., สกศ.) 6. ดศ.
4	ขาดการนำผลการประเมินพัฒนาการมาใช้ในการปรับปรุงส่งเสริมแก้ไขปัญหาคะกปฐมวัย	- การวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ ระบุจุดแข็งจุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินโครงการนำข้อมูลที่ได้ มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น - ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่ตอบสนองต่อบริบทของพื้นที่ - พัฒนาอบรมครูปฐมวัย - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนซึ่งกันและกันในการพัฒนาในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนเขตพื้นที่และจังหวัด	ศธจ.	หน่วยงานในพื้นที่ สพฐ., อปท., สสจ., พมจ., ศูนย์อนามัย

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
5	ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	1. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายผู้ปกครอง 2. สร้างความรู้ ความเข้าใจ 3. สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง 4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสองทางให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม	ศธจ.	หน่วยงานในพื้นที่ สพฐ., อบท., สสจ., พมจ., ศูนย์อนามัย
6	ขาดการนำเสนอข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัย และสรุปการวางแผนบูรณาการการทำงานขับเคลื่อนการจัดการศึกษาปฐมวัยในจังหวัดนครสวรรค์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย	เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ควรมีการวางแผนและดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงบริบทและความต้องการเฉพาะของแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาทรัพยากรบุคคล สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย	สป.ศธ. ศธจ.	6 กระทรวงหลัก 1. พม. (กรมกิจการเด็กและเยาวชน พมจ.) 2. สธ. (สสจ., ศูนย์อนามัย) 3. มท. (อบท., เทศบาล, ศพด.) 4. อว. (ม.ราชภัฏ) 5. ศธ. (สพฐ., สกศ.) 6. ดศ.

จากตารางที่ 15 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

การจัดสรรงบประมาณ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก 6 กระทรวงหลักเพื่อขับเคลื่อนโครงการ

กลไกการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย กลไกการประสานงานมีตัวแทนจากทุกภาคส่วนเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเด็กเข้าสู่ระบบการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ ระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินโครงการ นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตารางที่ 16 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการมหาวิทยาลัย “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1.	การสร้าง ความร่วมมืออย่าง ยั่งยืน	1) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ อาจมีอุปสรรคด้านการประสานงาน ความแตกต่างในวัฒนธรรมองค์กร และข้อจำกัดด้านเวลา จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจร่วมกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน และมีกลไกการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางดังนี้ - สร้างร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากรสนับสนุนการศึกษา เพื่อให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากร หรือบุคลากร - สร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการทำวิจัย พัฒนาหลักสูตร หรือจัดอบรม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงการ 2) การนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยมีแนวทางดังนี้ - การสร้างและพัฒนานวัตกรรมการนิเทศ เพื่อใช้ในการนิเทศให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ทั้งนวัตกรรมการบริหารการศึกษา และนวัตกรรมการเรียนรู้ หรือการนำแนวคิด "เรียนดี มีความสุข" ไปปรับใช้ - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ อบรมครู บุคลากรทางการศึกษา หรือผู้ปกครอง เพื่อให้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมความสุขในการเรียนรู้	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
		- สร้างสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิด "เรียนดี มีความสุข" และเผยแพร่ให้กับโรงเรียนหรือบุคคลทั่วไปได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางสู่การพัฒนาต่อยอด 3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ โดยมีแนวทางดังนี้ - จัดอบรมเชิงลึกให้กับครูและบุคลากรในพื้นที่ เพื่อให้มีความรู้และทักษะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนโครงการในระยะยาว - สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สร้างเครือข่ายหรือชุมชนออนไลน์/ออฟไลน์ เพื่อให้ครูและบุคลากรในพื้นที่ต่าง ๆ สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน 4) การใช้เทคโนโลยี โดยมีแนวทางดังนี้ - พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ - ใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น วิดีโอคอนเฟอเรนซ์ หรือ แอปพลิเคชัน เพื่อลดต้นทุนในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร		
2.	ด้านการขยายผล	การขยายผลโครงการไปสู่วงกว้างและทำให้เกิดความยั่งยืนเป็นเรื่องท้าทาย โดยจำเป็นต้องมีแผนการขยายผลที่ชัดเจน และสร้างความเป็นเจ้าของให้กับผู้เกี่ยวข้องในแต่ละพื้นที่ ดังนี้ 1) สร้างต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ - คัดเลือกโรงเรียนแกนนำต้นแบบ หรือโรงเรียนนำร่องที่มีความพร้อมและความมุ่งมั่นในการนำแนวคิด "เรียนดี มีความสุข" ไปปรับใช้	ศธอ.	ศธจ.

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
3.	ด้าน การประเมินผล กระทบ	- ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนนาร่องอย่างใกล้ชิด เพื่อเก็บข้อมูลและเรียนรู้จากประสบการณ์ 1) กำหนดตัวชี้วัด - ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ เช่น ผลการทดสอบระดับชาติ หรือคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน - ด้านทัศนคติและความสุขในการเรียน โดยวัดทัศนคติและความสุขในการเรียน โดยใช้แบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ - ด้านพฤติกรรมและคุณลักษณะ โดยสังเกตและประเมินพฤติกรรมและคุณลักษณะของนักเรียน เช่น ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม หรือความคิดสร้างสรรค์ 2) เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ - พัฒนาแบบฟอร์มออนไลน์สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ - จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ปลอดภัยและเป็นระบบ เพื่อให้สามารถเข้าถึงและวิเคราะห์ข้อมูลได้ง่าย 3) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก - ใช้เทคนิคทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์และแนวโน้มต่าง ๆ - การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา หรือการศึกษารณีศึกษา เพื่อทำความเข้าใจข้อมูลเชิงลึก	ศธภ.	ศธจ.

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
		4) สรุปรายงานผล และประเมินปรับปรุง - รายงานผลการประเมิน โดยจัดทำรายงาน ผลการประเมินที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย เพื่อ นำเสนอต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน - ปรับปรุงโครงการ โดยใช้ข้อมูลจาก การประเมินผลกระทบในการปรับปรุงและ พัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด - เผยแพร่บทเรียน โดยเผยแพร่บทเรียนที่ได้ จากการดำเนินโครงการ เพื่อให้ผู้อื่นสามารถ เรียนรู้และนำไปปรับใช้ได้		

จากตารางที่ 16 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการมหาวิทยาลัยการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้
 แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” มีประเด็นหลัก 4 ด้าน ประกอบด้วย

การวิเคราะห์ประเด็นท้าทายในแต่ละบริบท เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม
 เนื่องจากบริบทแต่ละพื้นที่และสถานศึกษามีความแตกต่างกัน ทั้งด้านทรัพยากร ความพร้อมของบุคลากร
 และความต้องการของผู้เรียน ทำให้การนำนวัตกรรมการศึกษาไปปรับใช้เป็นไปได้ยาก การจัดการ
 ความหลากหลายนี้จำเป็นต้องมีความยืดหยุ่นและการปรับตัวให้เข้ากับแต่ละบริบท

การสื่อสารและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเป็นสิ่งสำคัญในการรับมือกับ
 ความท้าทายต่าง ๆ เช่น การนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้จริงอาจพบกับความต่อต้านจากบุคลากร
 ทางการศึกษาและผู้เรียน จึงมีความจำเป็นจะต้องมีการสื่อสารทำความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ และให้
 การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่เพียงพอสำหรับการดำเนินโครงการและการแก้ไขปัญหา
 ที่อาจเกิดขึ้น

การติดตามและประเมินผลโครงการอาจมีข้อจำกัดด้านเครื่องมือและข้อมูล จึงมีความจำเป็นจะต้อง
 พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถวัดผลลัพธ์และนำข้อมูลไปใช้
 ในการปรับปรุงโครงการ

แนวทางต่อยอดพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัยการ "เรียนดี มีความสุข"

เพื่อให้โครงการมหาวิทยาลัยการ "เรียนดี มีความสุข" สามารถพัฒนาต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและ
 สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อการศึกษาย่างยั่งยืนยิ่งขึ้น ในปีงบประมาณต่อไปควรพิจารณาแนวทางต่อยอด
 พัฒนาโครงการดังต่อไปนี้

1. ขยายขอบเขตและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ด้านการเข้าถึง จัดกิจกรรมทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าร่วมได้สะดวกยิ่งขึ้น

1.2 ด้านกลุ่มเป้าหมาย เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่สนใจด้านการศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม นอกเหนือจากบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักและความร่วมมือจากสังคมในวงกว้าง

1.3 ด้านความหลากหลาย เพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา รวมถึงการศึกษาพิเศษและการศึกษาทางเลือก เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนา นวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่ม

2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง

2.1 ด้านภาคีเครือข่าย เชื่อมโยงและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาคเอกชน และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากร องค์ความรู้ และประสบการณ์ในการพัฒนา นวัตกรรมและยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.2 ด้านชุมชน สร้างความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมและพัฒนานวัตกรรม ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและส่งเสริม การพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. เน้นการนำนวัตกรรมไปใช้จริงและการติดตามผล

3.1 ด้านการนำไปใช้ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมที่นำเสนอในโครงการ ไปประยุกต์ใช้จริงในสถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและติดตามผลการดำเนินงาน อย่างใกล้ชิด

3.2 ด้านการวัดผล พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลกระทบของโครงการทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าและประสิทธิผลของโครงการได้อย่างเป็นระบบและ นำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่อไป

4. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.1 ด้านแพลตฟอร์มออนไลน์ สร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนทรัพยากร และติดตามความก้าวหน้าของนวัตกรรมที่นำเสนอในโครงการ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.2 ด้านกิจกรรมต่อเนื่อง จัดกิจกรรมอบรม สัมมนา และเวิร์กช็อปอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนา ศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาและผู้สนใจในการสร้างสรรค์และนำนวัตกรรมไปใช้

5. การสื่อสารและประชาสัมพันธ์

5.1) ช่องทาง ใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ และสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และผลงานของโครงการให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

5.2) เนื้อหา สร้างเนื้อหาที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย เช่น อินโฟกราฟิก วิดีโอสั้น และบทความ เพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการและนวัตกรรมที่นำเสนอ

ประเด็นท้าทายในการพัฒนาโครงการปีงบประมาณต่อไป

1. ด้านการสร้างที่ยั่งยืน ทำอย่างไรให้โครงการสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีผลกระทบในระยะยาว โดยไม่ต้องพึ่งพางบประมาณหรือทรัพยากรจากภายนอกมากเกินไป

2. ด้านการขยายผล ทำอย่างไรให้สามารถขยายผลโครงการไปสู่ระดับชาติ และสร้างความเปลี่ยนแปลงในวงกว้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการประเมินผลกระทบ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลกระทบที่ครอบคลุมและแม่นยำ เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการต่อไป

ตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1.	การต่อยอดโครงการสู่ความยั่งยืน	1. จัดเวทีประชาคมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับภาค/จังหวัด เพื่อระดมความคิดเห็นและแนวทางการต่อยอดโครงการสู่ความยั่งยืน 2. จัดทำแผนพัฒนา บูรณาการ ระยะ 4 ปี	- ศธภ. - ศธจ.	- ภาศึเครือข่ายทางการศึกษา ภาครรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
2.	การบูรณาการแบบเห็นคุณค่าร่วมกัน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์ร่วมกัน	1. สร้างการเห็นคุณค่าร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2. กำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละกิจกรรม	- ศธจ.	- ภาศึเครือข่ายทางการศึกษา ภาครรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
3.	การสร้างโมเดลนำร่องในการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด	1. พัฒนาลัษน่วยกิตดิจิทัลในระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด 2. พัฒนสมรรถนะของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบธนาคารหน่วยกิต ระดับจังหวัด 3. นำสู่การปฏิบัติในพื้นที่นำร่อง	- ศธจ.	1. สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ 2. สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ(องค์การมหาชน) 3. มาตรฐานฝีมือแรงงาน 4. ภาศึเครือข่ายทางการศึกษา ภาครรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
4.	การจัดการทรัพยากรให้เพียงพอต่อการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด	1. จัดหาแหล่งทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงาน 2. บริหารจัดการทรัพยากรโปร่งใสตรวจสอบได้	- ศธจ.	- ภาศึเครือข่ายทางการศึกษา ภาครัฐ ภาคนอกชน และภาคประชาสังคม

จากตารางที่ 17 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

การต่อยอดโครงการสู่ความยั่งยืน จัดเวทีประชาคมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับภาค ระดับจังหวัด เพื่อระดมความคิดเห็นและแนวทางการต่อยอดโครงการสู่ความยั่งยืน

การบูรณาการแบบเห็นคุณค่าร่วมกัน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมดำเนินการ กำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละกิจกรรม และได้รับประโยชน์ร่วมกัน

การพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต และการจัดการทรัพยากรให้เพียงพอต่อการพัฒนาล้างหน่วยกิตดิจิทัลในระบบธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด บริหารจัดการทรัพยากรโปร่งใส ตรวจสอบได้ และนำสู่การปฏิบัติในพื้นที่นำร่อง

ตารางที่ 18 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1.	ด้านแผน/นโยบายระดับพื้นที่	- ความชัดเจนเชิงนโยบาย /	สป.	ต้นสังกัด
1.1	ความชัดเจนเชิงนโยบาย /	แนวทางในการขับเคลื่อน	ศธ.	ของ
	แนวทางในการขับเคลื่อน	- ควรมีกลไกในการติดตาม	ศธภ.	สถานศึกษา
1.2	การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง	เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง	ศธจ.	
1.3	ขาดกลไกในการพัฒนาโรงเรียนที่ผ่านการประเมินให้มีความยั่งยืน	- ควรมีการกำหนดกลไกในการคงสภาพโรงเรียนที่ผ่านการประเมิน โดยการกำหนดห่วง		

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
	1.4 ขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากต้นสังกัด (ต้นสังกัดบางแห่งไม่ได้ให้การสนับสนุนสถานศึกษาในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์และแนวทางการประเมินแก่สถานศึกษา)	- ต้นสังกัดควรให้การสนับสนุนสถานศึกษาในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์และแนวทางการประเมินแก่สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเข้ารับการประเมิน		
2.	ด้านงบประมาณ งบประมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการจัดสรรงบประมาณแบบเหมารวม ไม่สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ซึ่งมีระยะทางแตกต่างกัน การประเมินโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลมีค่าใช้จ่ายสูง ทำให้งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	ควรจัดสรรงบประมาณทั้งในส่วนที่เป็นงบส่งเสริมสนับสนุนและลงพื้นที่ประเมินให้เหมาะสมตามสภาพจริงโดยคำนึงถึงระยะทางและบริบทของสถานศึกษา	สป. ศธ. ศธภ. ศจ.	ต้นสังกัด ของ สถานศึกษา
3.	ด้านบุคลากร	ควรวางแผนให้มีความชัดเจนทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรด้านการประเมินตลอดจนการพัฒนาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ขับเคลื่อน	สป. ศธ. ศธภ. ศจ.	ต้นสังกัด ของ สถานศึกษา
	3.1 ขาดการวางแผน/กำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรด้านการประเมินตลอดจนการพัฒนาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ขับเคลื่อน	การวางแผนให้มีความชัดเจนทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรด้านการประเมินตลอดจนการพัฒนาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ		
	3.2 ขาดการกำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนพัฒนาผู้ประเมิน เพื่อรองรับ/ทดแทนผู้ประเมินคนเดิมซึ่งเกษียณหรือมีปัญหาด้านสุขภาพ	การขับเคลื่อนเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และต่อเนื่อง		

จากตารางที่ 18 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านแผน/นโยบายระดับพื้นที่ ความชัดเจนเชิงนโยบาย และแนวทางในการขับเคลื่อนการสนับสนุนสถานศึกษาในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์และแนวทางการประเมินแก่สถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเข้ารับการประเมินรวมถึงกลไกในการพัฒนาโรงเรียนที่ผ่านการประเมินให้มีความยั่งยืน

ด้านงบประมาณ จัดสรรงบประมาณทั้งในส่วนที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุนและลงพื้นที่ประเมินให้เหมาะสมตามสภาพจริงโดยคำนึงถึงระยะทาง และบริบทของสถานศึกษา

ด้านบุคลากร กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาบุคลากรด้านการประเมิน จัดทำแผนพัฒนาผู้ประเมินเพื่อรองรับหรือทดแทนผู้ประเมินคนเดิมซึ่งเกษียณหรือมีปัญหาด้านสุขภาพ ตลอดจนการพัฒนาด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และต่อเนื่อง

ตารางที่ 19 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1.	ตัวชี้วัดเป้าหมายการดำเนินงานน้อยไป ควรจะขยายปริมาณตัวชี้วัดเป้าหมายให้มากขึ้น	- ทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัดให้ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของการเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท - กำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่สามารถ	สป.ศธ.	ศธก. ศจ.
2.	ประเด็นการพัฒนาควรครอบคลุมทุกมิติ ของพระบรมราโชบายด้านการศึกษาทุกด้านไม่ควรเน้นเพียง ด้านใดด้านหนึ่ง	ออกแบบหลักสูตร/กิจกรรมให้ครอบคลุมพระบรมราโชบายทุกด้าน	สป.ศธ.	ศธก. ศจ.
3.	ควรให้ผู้ที่ได้รับการพัฒนาไปขยายผลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติ เพื่อน ชุมชน)	- จัดกิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ - สร้างเครือข่ายผู้ได้รับการพัฒนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	สป.ศธ.	ศธก. ศจ.

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
4.	สร้างแรงจูงใจในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท	จัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติและยกย่องผู้ทำความดี มอบรางวัล, เกียรติบัตร, หรือทุนการศึกษาแก่ผู้ทำความดี สามารถแบ่งประเภทรางวัลตามลักษณะของความดีที่ทำ	ศธภ. ศจธ.	สถานศึกษา หน่วยงาน ทางการ ศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน
5.	สร้างภาคีเครือข่ายในการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม	ศธภ. ศจธ.	สถานศึกษา หน่วยงาน ทางการ ศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน

จากตารางที่ 19 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีประเด็นหลัก 4 ด้าน ประกอบด้วย

การทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัด กำหนดตัวชี้วัดเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณที่สามารถวัดผลได้ อย่างเป็นรูปธรรม ให้ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของการเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท

การออกแบบหลักสูตร/กิจกรรม ที่ครอบคลุมพระบรมราโชบายด้านการศึกษาทุกด้าน ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์

การสร้างแรงจูงใจในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาท

การขยายผลเครือข่าย สร้างเครือข่ายผู้ได้รับการพัฒนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติ เพื่อน คนในชุมชน และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

ตารางที่ 20 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ.

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1	การขับเคลื่อนงานใช้พลังงาน มาตรงข้ามกับงบประมาณที่ ได้รับจัดสรรที่มีพลังงานน้อย	- สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - เสนอแผนงานเพื่อ การจัดสรรงบประมาณที่ เหมาะสม	ศธ.	สป.ศธ. หน่วยงาน ในภูมิภาค
2	ผู้บริหารและครูหน้าใหม่ เข้ามา รับงานที่ค้างอยู่	- ทบทวนความรู้กับ ผู้รับผิดชอบ - มีการนิเทศติดตามต่อเนื่อง ทุกปี	ศธภ.	ศจจ.
3	การขับเคลื่อนให้สถานศึกษา สมัครการเป็นสมาชิก ร้อยละ 100 ปีงบประมาณ 2569	กำหนดตัวชี้วัดแต่ละ หน่วยงานหลัก/กำหนดให้ เป็นมาตรฐานตัวชี้วัดของต้น สังกัด	ศธ.	สพฐ .สอศ. สช .อว . อปท .สกร.
4	ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ที่เป็นสมาชิกขอรับการประเมิน เกียรติบัตรงาน สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับป้ายสนองพระราชดำริ เพิ่มขึ้น อย่างน้อย 5 แห่ง	ทุกหน่วยงานที่มีส่วน เกี่ยวข้อง ประสานงาน ความร่วมมือกับศูนย์แม่ข่าย/ ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.	ศูนย์แม่ ข่าย/ศูนย์ ประสาน งาน อพ.สธ.	สพฐ .สอศ. สช .อว . อปท .สกร.
5	ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ขาด ความตระหนัก และความสำคัญ ของโครงการ อพ.สธ	สร้างความรับรู้ ความเข้าใจ ให้กับผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง/ แบบสอบถามวัดความ ตระหนัก	ศธ.	สพฐ .สอศ. สช .อว . อปท .สกร.

จากตารางที่ 20 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

การจัดสรรงบประมาณ การขับเคลื่อนงานใช้พลังงานมากตรงข้ามกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรที่มีพลังงานน้อย ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแผนจัดสรรงบประมาณ

การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารและครูหน้าใหม่ เข้ามาปฏิบัติงานที่ค้างอยู่

การส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา ที่เป็นสมาชิกขอรับการประเมินเกียรติบัตรงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ระดับป้ายสนองพระราชดำริ เพิ่มขึ้น อย่างน้อย 5 แห่ง และวางแผนขับเคลื่อนให้สถานศึกษาสมัครเข้าเป็นสมาชิก ร้อยละ 100 ปีงบประมาณ 2569

ตารางที่ 21 แสดงการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายโครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนรู้การสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1	การสร้างความรู้ความเข้าใจความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในบางพื้นที่ยังไม่ทั่วถึง	1. ใช้กลไกระดับพื้นที่ เช่น กศจ. ในการขับเคลื่อน 2. สร้างการรับรู้ร่วมกัน โดยเริ่มจาก สป.ศธ. ศธภ. ศธจ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สป.ศธ..	ศธภ. ศธจ. หน่วยงานต้นสังกัด
2	งบประมาณไม่เพียงพอ งบประมาณน้อย	1. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อลดการใช้งบประมาณอย่างเป็นรูปธรรม เช่น MOU บันทึกข้อตกลง หรือวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ 2. สร้างความสัมพันธ์ของหน่วยงานหรือบุคคลที่สามารถสนับสนุนการขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ศธภ. ศรชล. ภาค	ศธจ. ศรชล. จังหวัด

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
3	การประเมินผลลัพธ์ของโครงการผู้เรียนที่มีความรู้เรื่องทะเล และมหาสมุทร และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งเรื่องเขตทางทะเล และเขตทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และตระหนักถึงคุณค่า เกิดความรัก ความหวงแหน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างไร	สร้างเครื่องมือเพื่อวัดความรู้และความตระหนัก เกิดความรัก ความหวงแหน และการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	สป.ศธ.	หน่วยงานต้นสังกัด

จากตารางที่ 21 พบว่า ประเด็นท้าทายโครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่องของกระทรวงศึกษาธิการ มีประเด็นหลัก 3 ด้าน ประกอบด้วย

การสร้างความรู้ความเข้าใจ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดสรรงบประมาณ ใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อลดการใช้งบประมาณอย่างเป็นรูปธรรม

การประเมินผลลัพธ์ของโครงการ สร้างเครื่องมือสำหรับผู้เรียนเพื่อวัดความรู้ และความตระหนักถึงคุณค่า เกิดความรัก ความหวงแหน และการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการในระดับภูมิภาคหรือจังหวัด แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข” ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค สป.ศธ. ได้มีแผนงาน โครงการและกิจกรรม โดยมีการจัดสรรงบประมาณให้กับสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 76 แห่ง และกรุงเทพมหานคร เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาคให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืน และสอดคล้องตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และจากการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรม และรับฟังปัญหาอุปสรรค ที่ส่งต่อการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาค สำนักงานศึกษาธิการภาค 1 – 18 เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาการศึกษา

ในภูมิภาคเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 แสดงประเด็นปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคพิจารณา

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
1.	ความครบถ้วนของการตอบสนองนโยบาย	1. มีการทบทวนโครงการเดิม 2. เพิ่มเติมหรือปรับโครงการ/กิจกรรมเพื่อตอบสนองนโยบายให้ครบถ้วน 3. สร้างความเชื่อมโยงการตอบสนองนโยบายของแต่ละโครงการ/กิจกรรม	กสภ.	ศธภ. ศจ.
2.	สร้างบทบาทของ ศธภ. และ ศจ. ให้มีความชัดเจน	1. ทบทวนบทบาทของ ศธภ. และ ศจ. 2. สป.ศธ. มอบหมายงาน หน้าที่ และอำนาจ ให้กับศธภ. และ ศจ. ให้ชัดเจน ตรงตามบทบาท ความคาดหวัง ในการขับเคลื่อนภารกิจหรือโครงการที่ได้รับ	กพร.	กสภ. สอ.
3.	สร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ	1. สร้างความเข้าใจและความตระหนักร่วม 1.1 สื่อสารสร้างความเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมาย รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นอย่างทั่วถึงในช่วงต้นปีงบประมาณ 1.2 ประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านช่องทางที่หลากหลาย เข้าถึงง่าย และอยู่ในกระแสความนิยม	กสภ. ศธภ. ศจ.	หน่วยงาน ทางการ ศึกษา

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
		1.3 ติดตาม ประสานงานช่วยเหลือเพื่อสร้างความเข้มแข็งในระดับภาคและจังหวัด 1.4 มีระบบการรายงานที่เข้าถึงง่ายมีข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยจัดให้มีสำนักบริหารการทะเบียนด้านการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีภารกิจในการจัดให้มีระบบบันทึกข้อมูลนักเรียน โรงเรียน ครูและบุคลากร และข้อมูลเฉพาะกิจตามสถานการณ์ที่เป็นระบบเดียวกัน เชื่อมโยง Real time กับระบบทะเบียนราษฎรของสำนักบริหารการทะเบียน เพื่อให้สถานศึกษาทุกสังกัดบันทึกข้อมูลระบบเดียวกัน สามารถค้นหาผู้ไม่เข้าเรียนได้อย่างรวดเร็ว เป็นตัวชี้วัดของอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านได้อย่างเป็นรูปธรรม รวดเร็ว ชัดเจน และเชื่อถือได้ 1.5 จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและสามารถนำไปปรับใช้ได้		
4.	บริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ	1. แจ้งภาพรวมประมาณทั้งปีของแต่ละโครงการ และแผนการจัดสรรงบประมาณให้ทราบตั้งแต่ในช่วงต้นปีงบประมาณ 2. มุ่งผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม	กสภ. สกก. สนย.	

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นท้าทาย	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ	
			หลัก	ร่วม
		3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม เพื่อให้ได้ต้นแบบ วิธี ปฏิบัติที่ดีหรือวิธีปฏิบัติที่ดีเลิศ ของแต่ละภาคหรือจังหวัด		
		4. ส่งเสริมให้มีการประสาน ความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ทั้งในระดับส่วนกลาง ระดับ ภูมิภาคและระดับท้องถิ่น		
5.	สร้างความต่อเนื่องอย่าง ยั่งยืน	1. กำกับ ติดตาม สรุปผล และ รายงานการขับเคลื่อนโครงการ/ หรือการตอบสนองนโยบาย ทุกไตรมาส 2. เร่งรัด เสริมแรง เพื่อให้เกิด ผลลัพธ์ในระดับภาคและจังหวัดที่ เป็นรูปธรรม 3. ส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมที่ เป็นต้นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี หรือวิธี ปฏิบัติที่ดีเลิศ ของแต่ละภาคหรือ จังหวัด ขยายผลให้กว้างขวาง ยิ่งขึ้น 4. นำข้อมูลที่ได้จากการติดตามไป ใช้เป็นข้อเสนอเพื่อการขับเคลื่อน ในปีงบประมาณถัดไป	กสภ. ศธภ. ศธจ.	สนย. สศพ.

จากข้อเท็จจริงที่ได้ปรากฏให้เห็นถึงสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาค ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญ ในการพัฒนาประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศ การกำหนดมาตรการและกลไกเพิ่มเติม เพื่อให้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยเร็วเพื่อประโยชน์ในการเตรียมการและรองรับการปฏิรูป การศึกษา จึงควรมีข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาคเพื่อให้คณะกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค กองส่งเสริมและพัฒนากการบริหารการศึกษา ในภูมิภาค สป.ศธ. พิจารณา

ภาคผนวก

โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง
1 ออ 1 สถานศึกษาคุณภาพ
ตามบริบทของพื้นที่”
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการ Innovation For Thai Education
(IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา

โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
จังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการขับเคลื่อนการพัฒนา
การจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่

โครงการมหกรรมวิชาการ “เรียนดี มีความสุข”
ภายใต้แนวทางการทำงาน
“จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”

โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคม
เพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตร
ต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียง
และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดี
ตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใน
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช
กุมารี

โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้
ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์
ของชาติทางทะเล ไปสู่การเรียนรู้การสอน
ในสถานศึกษาในพื้นที่นำร่อง
ของกระทรวงศึกษาธิการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุเทพ แก่งสันเทียะ

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวนวลพรรณ วรรณสุธี

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

ปฏิบัติหน้าที่

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาระดับภูมิภาค

อำนวยการจัดทำรายงาน

นายวิญญู สันติภาพวัฒนา

รองศึกษาธิการภาค 8

นายสุริยา หมาดทั้ง

ศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี

นางสาวอารีย์ อัจฉริยวนิช

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มติดตามและประเมินผลการบริหารการศึกษาระดับภูมิภาค

กองส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาระดับภูมิภาค

ประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล

โครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง 1 อำเภอ 1 สถานศึกษาคุณภาพตามบริบทของพื้นที่”

นางสาวภัทรานิษฐ์ สุทธิแสงจันทร์

รองศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง

นางวรรณ คุ้มสมบัติ

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากิจการ ศธ. 18

นางสาวสาวิตรี จุ้ยทอง

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.สมุทรปราการ

นางรัตนภรณ์ สุขสำราญ

นักวิชาการศึกษาระดับชำนาญการพิเศษ ศธ. 15

นางสาวสมฤทัย โดยวิริยสกุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศธจ.ปัตตานี

นางภัทรานิษฐ์ งามวงศ์น้อย

นักวิชาการศึกษาระดับชำนาญการ ศธ. 9

นางสาวมัทธมา ชูหนู

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ ศธจ.ปัตตานี

โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE) นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา

นางสาวบุญยาพร ศรีคำขาว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.ลำพูน
นางสาวเยาวธิดา เสี้ยวเส็ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.ฉะเชิงเทรา
นางสาวภัทรภร เหลื่อน้อย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศธจ.ประจวบคีรีขันธ์
นายพิษณุ ชินชนะ	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.สุรินทร์
นางกริษา โพรมาต	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.สุพรรณบุรี
นางกัญจน์กมล มาลี	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.หนองบัวลำภู
นางสาวอรัญญา ธาราวร	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.กรุงเทพมหานคร

โครงการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตาม พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

นายสุริยา หมาดทั้ง	ศึกษาธิการจังหวัดปัตตานี
นางสาวจิตติรัตน์ ปุยริพันธ์	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.ปัตตานี
นายพนพล โป่งอ้าย	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.เชียงใหม่
นายวัชรพงศ์ ละอองรัตน์	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.สตูล
นางเบญจมาศ อภิชาติประคัลภ์	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.กรุงเทพมหานคร
นางธนัชชฎานันท์ อินตะนัย	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.ศรีสะเกษ
นายมนตรี นิวัฒน์วงศ์	ศึกษานิเทศก์ ศธจ.บุรีรัมย์
นางศิริพร ธรรมชาติ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ศธจ.นครศรีธรรมราช

โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่

นางสรินยา บรรเลงรัมย์	รองศึกษาธิการจังหวัดพิจิตร
นางสาวรัชนี จิตต์สว่าง	รองศึกษาธิการจังหวัดระนอง
นางวิศรดา มนุขจร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ศธจ.บุรีรัมย์
นางสาวจิมพิกา ญาธิป	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.นครราชสีมา
นางสาวเพียงกานต์ พวงพยอม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.บึงกาฬ
นางเบญจวรรณ เต็มเปี่ยม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.ภูเก็ต
นางสาวณณา ถาวรกูร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ศธจ.ระนอง

โครงการหรรณวิชาการ “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน”

นางสาวภัทรานิษฐ์ สุทธิแสงจันทร์	รองศึกษาธิการจังหวัดอ่างทอง
นางวรรณ คุ้มสมบัติ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา ศธภ. 18
นางสาวสาวิตรี จุ้ยทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.สมุทรปราการ
นางรัตนภรณ์ สุขสำราญ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ ศธภ.15
นางสาวสมฤทัย โดยวิริยสกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศธจ.ปัตตานี
นางภัทรานิษฐ์ งามวงศ์น้อย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ ศธภ.9
นางสาวมัทธมา ชูหนู	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ ศธจ.ปัตตานี

โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

นางอนงค์ คำแสงทอง	รองศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
นางรุ่งทิพย์ พรหมหลวงศรี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.อุดรธานี
นางนิตยา หล้าทูนธีรกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.ขอนแก่น
นางประภัสสร สิตวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.นครราชสีมา
นายสุทัศน์ สังคะพันธ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.ร้อยเอ็ด
นางสาวอุมาพร รัชสิยานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.กรุงเทพมหานคร

โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

นายวิญญู สันติภาพวิวัฒนา	รองศึกษาธิการภาค 8
นายเชิดชาย ยอดน้อย	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา ศธภ.8
นายพรพรหม เทพเรืองชัย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ ศธภ.8
นายมนตรี ดอกแก้ว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.สุรินทร์
ว่าที่ร้อยตรี สุพัฒน์ หอมสุวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ศธจ.สุพรรณบุรี
นายณัฐสิทธิ์ เจริญสมหวัง	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ ศธจ.สมุทรสาคร

โครงการขับเคลื่อนงานด้านสถานศึกษาพอเพียงและศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

นางสาววรรณิ อมตเวทย์	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ ศธภ.5
นางพันธุ์ทิพย์ โลราช	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา ศธภ. 15
นางสาวพิมพ์พิชชา ดวงลาพิมพ์	ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน ศจ.อุดรธานี
นายธนากร นภภรณ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ศธจ.กรุงเทพมหานคร

โครงการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

นางสาวชมพูนุท ทองปาน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.บุรีรัมย์
นางสาวละม่อม เปรมสระน้อย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.นครราชสีมา
นางยุวดี กล้ามอย	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ ศธภ.13
นางสาววันกวี พวงเกาะ	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ ศธภ.13

โครงการสร้างขับเคลื่อนการสร้างองค์ความรู้ทางทะเล และมหาสมุทร และผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
ไปสู่การเรียนการสอนในสถานศึกษาในพื้นที่นาร่องของกระทรวงศึกษาธิการ

นางรุ่งอรุณ หัสชู	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.กาญจนบุรี
นางณัฐธิมา กิจเจริญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.สมุทรสงคราม
นายชนาวิวัฒน์ วอนวัฒนา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ศธจ.สมุทรสาคร
นายพรพรม เทพเรืองชัย	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ ศธภ.8
นางสาวยสวดี เมืองรัมย์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ ศธภ.4
นางสาวสุพัฒนา บัวมา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ ศธภ.9

รวบรวมผลการวิเคราะห์ สรุป และจัดทำรายงาน

นางสาวละม่อม เปรมสระน้อย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.นครราชสีมา
นางสาวชมพูนุท ทองปาน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.บุรีรัมย์
นางสาววันกวี พวงเกาะ	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ ศธภ.13
นายภาดิภัต พรหมขำ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กสภ.สป.ศธ.

จัดเก็บ รวบรวม สนับสนุนการดำเนินงาน

นายบุญขึ้น วิบูลย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ กสภ.สป.ศธ.
นางสาวภูมิมารินทร์ พรหมรักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กสภ.สป.ศธ.
นางสาวกนกพร ปูผ้า	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กสภ.สป.ศธ.
นายดิษฐ์นันท์ เส้นฤทธิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กสภ.สป.ศธ.
นางสาวนวรรณ วิศวะจิตมัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ กสภ.สป.ศธ.
นางสาวพิมพ์วิภา จักขุจันทร์	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 3
นางสาวรัถยาวรรณ กลัวยวงศ์	พนักงานจัดการงานทั่วไป กสภ.สป.ศธ.
นางสาวนิรมล อินทสุวรรณ	พนักงานปฏิบัติการด้านคอมพิวเตอร์ กสภ.สป.ศธ.
นางสาวกิตติวรรณ ปลายแก่น	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน กสภ.สป.ศธ.
นายณัฐพงศ์ ฮวบประเสริฐ	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน กสภ.สป.ศธ.
นางสาวมารีญา อินทร์เขียว	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน กสภ.สป.ศธ.
นางสาวปรมาภรณ์ ปัทมดิลก	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน กสภ.สป.ศธ.
นางสาวนพมาศ ธะโนลัพ์	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน กสภ.สป.ศธ.
นางสาวณิชานันท์ งอกสิริพันธุ์	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน กสภ.สป.ศธ.
นายพรเทพ พุทธา	พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน กสภ.สป.ศธ.

.

**สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

 กองส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารการศึกษาในภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
อาคารเสมารักษ์ ชั้น 3 ถนนราชดำเนินนอก
แขวงดุสิต เขตดุสิต กทม. 10300

 0 2280 2723

 reapdd.moe@sueksa.go.th

 <https://reapdd.moe.go.th/>